

Samo na pol poti?

Kaj je s poslancema Bogom Gorjanom in Milanom Ravbarjem?

Ze tretji teden se vleče po časopisih polemika okoli neuteemeljenega dodeljevanja kreditov pri bivši SGB Ljubljana. Prizadevali so skušali (tako vsaj se je dalo razbrati iz prvega odgovora) razkrinkano nepravilnost najprej potlačiti tako, kot je bilo doslej v navadi. Njim podobnih, ki mislijo in upajo po starem: »Počakajmo, da mi ne nevihta, posušili se bomo in spet nam bo sijalo sonce!« najbrž ni malo. Toda v primeru SGB so se zmotili: zadeva gre do konca!

Ko že omenjamo nepravilnosti v SGB, ne smemo pozabiti, da sta bila med prizadetimi tudi dva poslancja z našega področja. To sta sevniški poslanec Bogo Gorjan in krški poslanec Milan Ravbar. Oba sta izvolila za poslancja njuni volivci, oba pa sta pod posebnimi pogoji dobila kredite pri SGB Ljubljana (Milan Ravbar 35.000 N din, Bogo Gorjan pa 20.000 N din). Oba sta torej soudele žena v aferi, katero je obsodila vsa poštena javnost.

Pri občinskih političnih vodstvih v Sevnici in v Krškem smo povprašali, kakšna so njihova stališča do obeh poslancev. Zvedeli smo, da še nimajo stališč, čeprav bi lahko rekli vsaj to, da skupaj z vsemi delovnimi ljudmi takšna početja obsojajo.

Poslanca Bogo Gorjan in Milan Ravbar nista člana kolektiva KBH Ljubljana, zato komunisti te banke njunega primera niso obravnavali ter njima niso izrekli kazni. Toda v primeru SGB Ljubljana gre za pojav, ki ga vsa slovenska javnost ostro obsoduje, in ljudje v razgovorih poudarjajo, da bi v takšnih primerih prizadevali morali vrniti mandat.

Oba poslancja sta (kot po smemo iz poročila SDK Ljubljana) soudeležena pri kršenju zakona ter drugih določil bančnega poslovanja. Nobeden od prizadetih poslancev še ni doslej čutil za potrebno, da bi svojim volivcem odgovoril na obtožbe, volivci pa razmišljajo o tem, da imajo po 34. členu ustave SFRJ pravico odvzeti mandat poslancu, ki je zlorabil njihovo zaupanje. O nadaljnjem poteku zadeve smo javnosti dolžni poročati.

Ne vabimo k lovu na čarovnice, zavedamo pa se, da so tudi na našem področju primeri zlorab in drugih nepravilnosti, ki so bile načelno že tolikokrat obsojane v raznih dokumentih plenimov ZKJ in ZKS. Vse takšne primere moramo odločno, pogumno in dosledno razkrinkovati. Strani našega glasila so tako kot vedno odprte vsem občanom. Vabimo vas: poročajte nam o svojem delu, še zlasti pa o tem, kako uredničujete nedvoumne besede predsednika Tita in jasna stališča Zveze komunistov.

MILOŠ JAKOPEC

Borčevski praznik so na tak ali drugačen način lepo proslavili tako na Dolenjskem kot v Beli krajini in Spodnjem Posavju. Veliko srečanje, na katerem je bilo okoli 6000 ljudi, pa je bilo v brezovnem gozdiču pri Semiču. Tu so se zbrali vsi kolektivi Iskrinih tovarn in bivši borci iz črnomaljske občine. Na fotografiji: po programu v Semiču je prijeto tovariško srečanje trajalo vse do noči. (Foto: Ria Bačar)

NA BORČEVSKI PRAZNIK V METLIKI

Pobratimstvo podpisano še v Metliki

Zastopniki pobratenih Ronchijev so vrnili obisk Metličanom - Metliška organizacija ZZB je za praznik dobila nov prapor

Letos 25. aprila je bila ob navzočnosti dvajsetčlanske delegacije zastopnikov občine Metlika v italijanskem mestu Ronchi svečano podpisana listina o pobratenju obeh mest. Ze takrat so se dogovorili, da bo delegacija tega mesta vrnila Metliki uradni obisk na letošnji praznik borca, 4. julija.

Kot so v aprilu v Ronchijih prisrčno sprejeli zastopnike metliške občinske skupščine in množičnih organizacij, tako je 3. julija z zastavami in

transparenti okrašena Metlika lepo pozdravila italijanske goste. Delegate občinskega sveta mesta Ronchi so spremljali tudi predstavniki italijanske brigade Fontanot ter pevci tamkajšnjega zbora Srečko Kosovel, tako da je bilo ta dan v Metliki blizu sto prebivalcev pobratenege mesta Ronchi.

Isti dan je bil ob desetih dopoldne v slavnostno okra-

šeni sejni sobi metliške skupščine sprejem gostov, na katerem sta izmenjala zdravici predsednik občinske skupščine Metlika Peter Vujčić in župan Ronchijev Umberto Blasutti.

Popoldne so si gostje v spremstvu domačinov ogledali Belokranjski muzej, nato

(Nadaljevanje na 12. str.)

Na proslavi v Zaboku

Borci Kozjanskega odreda so se 4. julija udeležili srečanja z Zagorskim odredom v Zaboku. Na proslavi so bili tudi številni drugi občani iz Spodnjega Posavja. Slavnostni govor je imel Marko Belinič. Slavje je bilo združeno s kulturnim programom in športnim tekmovanjem.

Jogi
MEBLO
NOVA GORICA

OD 11. DO 21. JULIJA
Oktrog 13. in 17. julija
teško neurje z nalivi in
ohladitvijo. V ostalem
lepo vreme. Dr. V. M.

KONFERENCA ZK NOVO MESTO O ŠOLSTVU

Dali smo največ, kar smo mogli!

Neenakosti šol in žalostnih posledic te neenakosti niso krivi prosvetni delavci in občinski dejavniki, pač pa neustreznost sistema finansiranja izobraževanja — Ob resnem pomanjkanju strokovnjakov sta kultura in izobraževanje nadvse pomembni dejavnosti

Člani občinske konference ZK Novo mesto so na zasedanju 28. junija odkrili in zelo pogumno razpravljali o perečih zadevah v izobraževanju in kulturi. Iz gradiva, ki so ga dobili člani že pred konferenco, so razvidni šte-

vilni materialni in idejni problemi v obeh zelo pomembnih družbenih dejavnostih.

Pomanjkanje denarja povzroča razlike med podeželskimi in mestnimi šolami, vpliva na neprimeren socialni sestav tistih, ki nadaljujejo študije, ter hromi idejno in kulturno živost prosvetnih delavcev. Do takšnega stanja je prišlo zato, ker v republiki niso upoštevali opozoril s terena.

V Sloveniji imamo z zakonom predpisan enotni učni načrt, šole, ki ta načrt uresničujejo, pa so glede denarja odvisne od bogastva ali revščine občine, v kateri de-

lujejo. Skupščine izobraževalnih skupnosti se kot samoupravni organ, na katerem smo gradili velika pričakovanja, niso uveljavile. V zavest delovnih ljudi, od katerih naj bi bil po zamisli zakona odvisen velik del financiranja izobraževanja in kulture, se ni prodrla spoznanje o velikem pomenu obojega.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Zdaj pa so za združitev v zdravstvu

Ker zakon ne dopušča drugih možnosti, so se na nedavnih sejah obeh belokranjskih občinskih skupščin odločili za združitev zdravstvenih domov v Metliki in Črnomlju z novomeškim zdravstvenim domom. Soglasje skupščin je dano, tehnično plat zadeve pri združitvi pa bodo skušali urediti v čim krajšem času.

Čatež brez vode!

Odkar je skopnel sneg, na Čatežu primanjkuje vode. Restavracija na Griču jo zapira del dneva zase, toda to je le izhod v sili. Zdaj tudi to ni več mogoče. Krajevna skupnost in restavracija dovažata vodo iz Brežic.

24. speedway dirke v Krškem

Na 24. speedwayskih dirkah je zmaga Jugoslovana Drago Regvar s 14 točkami pred Bohomilom Bartonjekom (CSSR) 13 točk. Sleddijo: 3. mesto Valenti Medved (J) 13 točk, 4. Milan Wagner (CSSR) 11 točk, 5. Franc Bahi (J) 9 točk, 6. Ivan Molan (J) 9 točk, 7. Drago Perko (J) 9 točk, 8. Drasko Oršič (J) 8 točk, 9. Hans Griebel (Nemčija) 7 točk, 10. Peter Hanuš (CSSR) 7 točk, 11. Alfred Zitzwohl (Avstrija) 5 točk, 12. Karel Polivka (CSSR) 4 točke, 13. Jože Visečnik (J) 4 točke, 14. Josef Zacherl (Nemčija) 3 točke, 15. Luigi Bon (Italija) 2 točki, 16. Mario Rupil (Italija) 1 točko. L. Hartman

NA JURIS! Za naše najmodernejšje tanke skoraj ni zapreke, ki je ne bi premagali, vozijo celo po rečnem dnu, pod gladino vode! Kaj več o junakih iz jeklenih pošasti berite danes na 4. strani v naši posebni reportaži ob dnevu tankistov, 16. juliju!

Katera so merila resnične zavednosti?

Govor predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča na kongresu ZMS v Velenju

Tovarišice in tovariši, delegati in mladinci!

Najprej želim poudariti, da podpiram politiko, ki je bila nakazana v referatu, ker mislim, da so dobro analizirani osnovni problemi in da je dana jasna in koristna perspektiva za vaše nadaljnje delo. Če pa se že odzivam vašemu vabilu, naj tu kot že nekoliko starejši mladinec tudi nekaj rečem, potem bi opozoril na nekatere stvari in tudi konkretiziral nekatera bolj splošna stališča, ki so bila rečena ali tu ali pa v nekaterih drugih dokumentih, zlasti skupščine in izvršnega sveta.

V referatu je bilo rečeno, da mladina nima rada prevelikega tutorstva in pokroviteljstva in da želi misliti in delati samostojno. To je v redu in prav. Dodal bi pa, da se seveda ne sme zapirati pred izkušnjami starejših generacij, da ne sme biti gluha in slepa za nekatere življenjske resnice in naše revolucionarne izkušnje. V tej zvezi se mi zdi izredno važno opozoriti na to, da v družbenih gibanjih mnogokrat nastajajo situacije, v katerih mora tisti, ki se resnično želi boriti za napredek, plavati proti toku. V tem je ravno veličina progressa, v tem je prispevek ustvarjalne osebnosti k splošnemu napredku. Vedno se je treba truditi, da bi videli čim širšo celoto in da bi znali razločevati posledice od vzrokov. Menim da so to izhodišča, ki jih je treba neprestano gojiti in obnavljati v vseh generacijah, ki prihajajo, se zametujejo in bore za napredek.

Potrebno je, da ostanemo optimisti

V sedanjem trenutku imamo polno najrazličnejših pro-

blemov, v zraku je nekaj izredno dinamičnega, radikalnega. Postavlja se vprašanje, kje je vzrok za to in posledica česa je to. Ali so to posledice zgrešene politike ali pa naših naporov, da iz ene kvalitete socialistične družbe pridemo v drugo. Če bi bile to posledice zgrešene politike, potem bi morali biti pesimisti in bi predvsem mlada generacija morala biti najbolj kritična in pesimistična. Če pa so to posledice skupnih naporov, da napravimo in zgradimo več socializma, kot ga je bilo doslej, da bo naša celotna družba obogatena z nekaterimi novimi kvaliteta, da se poslovimo od nečesa, kar je včeraj bilo še dobro in danes ni več, da že mislimo na tisto, kar bo nujno potrebno ustvariti za jutri in pojutrišnjem, če je sedanja dinamična situacija posledica takih družbenih gibanj, tako načrtujemo politike — in nesporno je — potem je kljub vsemu potrebno da ostanemo optimisti. In zdi se mi, da bi tak optimistični pristop, tako vero v jutrišnji dan, tako politično platformo mlada generacija morala neprestano imeti pred očmi, ker so za to dani prav vsi pogoji.

Gospodarska in družbena reforma je seveda težka stvar kot je nasploh izgradnja socializma težka stvar. Nimamo kaj skrivati in se obnašati, kot da v naši družbi ni nobenih težav, kot da je izgradnja socializma in samoupravnega sistema lepo asfaltirana in ravna cesta, po kateri korakaš s kitaro v rokah in prepevaš »lepo je biti mlada«. Izgradnja socializma je precej vijugava cesta, z raznimi kamni, ob katere se lahko spotakneš, če nisi pazljiv, z raznimi jamami, katere bo treba zasuti in asfaltirati (če dovolite da se izražam v tako plastični podobi). In dalje, kadar je družba takšna, kakršna je naša, tudi ni mogoče čez noč s spektakularnimi prijemi napraviti velikih in radikalnih sprememb. Vsak dan nas življenje uči, da izgradnja socialistične družbe, zlasti v takih pogojih, kot so naši, ni lahka stvar. Treba se je zavedati, da še tako progresivna stremjenja v naši družbi, še tako revolucionarna pripravljenost, da se nekaj prispeva, ne bo dala pravih rezultatov, če se izgubi izpred oči ta osnovna resnica.

Mirno in trezno je treba gledati na probleme in jih reševati

O tem govorim predvsem zaradi tega, ker se tudi tu postavlja dilema, kako naj se postavi mlada generacija.

Nadaljevanje prihodnj

Pritiskom ni mogoče popustiti

Republiška skupščina o »kočevskem primeru« in o modernizaciji ceste od avstrijske do italijanske meje

Dve stvari sta bili poglavitni na zadnjem zasedanju republiške skupščine, ki je bilo 28. junija: pismo izvršnega sveta kočevskemu rudniku, kar so dali naknadno na dnevni red, in predlog za izdajo zakona o modernizaciji ceste od avstrijske meje prek Maribora, Celja, Ljubljane in Postojne do italijanske meje pri Novi Gorici.

Najprej »kočevski primer« Izvršni svet je predlagal skupščini, naj razpravi o njegovem pismu kočevskemu rudniku. Neposredni povod za to je bila brzojavka, ki jo je kolektiv kočevskega rudnika poslal skupščini s protestnega zborovanja, v kateri zahteva, da se stvari okrog kočevske proge uredi v treh dneh, sicer bodo stavkali. Izvršni svet je hotel dobiti od skupščine podporo za to, da se odločno upre takim in podobnim pritiskom v prihodnje, ker pod pritiski v resnici ni mogoče delati. Gre pa za veliko globljo stvar, saj se postavi vprašanje, ali so taki ultimati skladni z našim samoupravnim sistemom. Skupšči-

na je rekla, da niso, ker silijo k urejanju po državnih in administrativnih poteh, ne pa po samoupravnih. Glede tega je izrekla izvršnemu svetu polno podporo.

Ker pa je bil kočevski primer povod za to razpravo, so seveda razpravljali tudi o njem. Izkazalo se je, da je kolektiv kočevskega rudnika zlasti prizadela brzojavka direktorja jugoslovanskih železnic vsem postajam v državi, v kateri jih le-ta obvešča, da po 1. juliju kočevska proga ne bo več odprta za javni promet. Generalna direkcija je torej ravnala, kot da je sklep izvršnega sveta iz letošnjega aprila že dokončen in da niso uspela pogajanja med vsemi prizadetimi občinskimi skupščinami, delovnimi organizacijami in železnico o tem, kako pokrivati izgubo na tej progi. Poslanci pa so se posebej ustavili ob tem, zakaj dogovor iz lanskega oktobra ne velja, ko so se dogovorili, da bo proga obratovala še najmanj pet let. In drugič, zakaj izvršni svet o svojem aprilskem sklepu ni obvestil prizadetih

občinskih skupščin. No, ta vprašanja so potem ostala ob strani, ker je šlo za to, da se na sploh obsodijo metode pritiska, groženj in ultimativov.

Druga stvar pa je modernizacija prej omenjene ceste. Skupščina je predlog za izdajo zakona sprejela, pri čemer pa so dali poslanci vrsto opozoril in pripomb. Končni sklep je bil, naj bi zakon izdelali v več variantah, da bi o konkretnih odločitvah odločali ob predlogih posameznih skupščinskih odločkov, torej naj bo zakon le bolj načelen, in sicer tako, da bo omogočena in zagotovljena izbira najoptimalnejše in najbolj gospodarske variante. Poslanci so namreč izrazili bojazn, da ne bi s prenatrpanimi odločitvami prišli spet do kakšnega EKK Velenje.

Gre v resnici za sila odgovorno odločitev, saj bo to največja infrastrukturna investicija v Sloveniji, ki bo za desetletje angažirala velik del sredstev slovenskega gospodarstva.

V. J.

Hude preizkušnje živinorejcev

Kmetijci niso zadovoljni z junijskim dežjem — Vzlic nizki odkupni ceni velika ponudba goved — Ali prihodnje leto ne bo premalo pitane živine?

»Podoba je, ko da se je vse zaklelo zoper živinorejce,« je pred dnevi potožil kmet, znan kot dober živinorejec »Cene živine so že nesramno nizke. O ukrepih mnogo razpravljamo, pa nihče ne ukrene nič. Pa še aprilska in majska suša in junijsko deževje. Ali nam lahko še kdo svetuje, kako naj gospodarimo.

Letos se nam že vse leto dogaja, da se predvidevanja in celo obljube o izboljšanju trgovine z živino in mesom ne uresničujejo. Skoraj vedno se zgodi drugače, kot pričakujemo in upamo. Tako je pri izvozu živine in mesa. Tako je pri povečanju prodaje mesa doma in tako nam na gaja tudi vreme.

V aprilu in maju so kmetijci želeli, da bi deževalo. Dolgo so morali čakati na dež. Za travo je bil že prepozno. Kmetijski strokovnjaki so svetovali zgodnjo košnjo. Kmetom, ki cenijo nasvete strokovnjakov, je zgodnjo košnjo preprečil dež. Toliko je deževalo, da so seno težko sušili. Še slabše se je zgodilo tistim, ki so menili, da bo v juniju sončno vreme. Marsikje so žita prej dozorela, kot je bila pokošena vsa trava. Mlada trava, ki je začela rasti ob pričetku deževja, je sicer zvečala pridelok sena — toda trava, ki je zrastle pred dežjem, je medtem dozorela in zgubila večino krmilne vrednosti. Seno je slabo, premalo izdatno za dobro krmo. Zaradi pozne košnje pa bo tudi otave manj.

Dodajmo še, da je večina kmetov porabila za gnojenje

travnikov manj gnojil kot prejšnja leta. Poleg suše se tudi to pozna pri pridelku krme. Traviške krme bo torej letos malo. Tem ni dvoma četudi, bodo prihodnji meseci bolj ugodni za rasti trave in sušenje kot dosedanja. Pri sedanjih cenah živine pa si bodo kmetje pomagali z močnimi krmili: le iz najhujše stiske Raje bomo zmanjšali število goved v hlevih. Malj pridelok krme torej še povečuje ponudbo živine mesarjem in jim omogoča nižje odkupno ceno.

Kakšne bodo posledice tega? Kako bo prihodnje leto?

Ne vemo, kaj se še lahko zgodi v državah, v katere izvažamo ali naj bi izvažali živino in meso. Lahko pa predvidevamo, da bo v prihodnjem letu v Sloveniji veliko manj pitanih goved kot letos. To nam kaže zakon telet. V letošnjih prvih štirih mesecih je bilo odkupljenih za zakol 3200 ton telet, lani v istem obdobju pa le 1960 ton. Letos torej približno za dve petini več kot lani. Če so ta teleta tehtala povprečno po 100 kg, je to 12.400 glav. Toliko jih je ostalo manj za pitanje. Tu di pozneje se klanje telet ni zmanjšalo. Če bo tako vse leto, bo ob koncu leta skoraj 40.000 telet manj v pitanju, kot je bilo v začetku leta. To se bo v prihodnjem letu moralo poznati pri prodaji pitane živine.

Tu bi se morali vprašati: ali smemo pustiti te stvari, da se tako neorganizirano kot doslej razvijajo naprej, ali bi morali nekaj ukreniti, da se letošnje težave živino-

rejcev ne bodo prihodnje leto in morda še dalj časa maščevali vsem porabnikom mesa? In kdo naj poskrbi za to? Porabniki mesa, ki nimajo nobene ustrezne organizacije za take vplive na trg ali odločanje o takih stvareh, ne bodo mogli storiti za zaščito svojih koristi nič več kot neorganizirani zasebni živinorejci. To pa pomeni — nič.

J. PETEK

Kmetijski nasveti

Krompirjevec in plesen

Izrojevanje krompirja je kmetovalcem že dobro znana nadloga, ki se je otrešamo na ta način, da sadimo seme iz višjih predelov ali seme iz krompirjevih njiv, ki so bile obvarovane okužbe s krompirjevimi virusi. Ko pa je krompir že napaden, ne poznamo drugega učinkovitega zdravila, kot da krompirjeve grme izrujemo in uničujemo.

● **NAJBOLJ NEVARNA GLJIVICNA BOLEZEN** je krompirjeva plesen ali fitoftora. Ob deževnem poletju se pojavijo ob koncu junija ali v začetku julija na krompirjevih listih rjave pege, ki jih obdaja bel puh. Bolezen se hitro širi, če je le dovolj vlage in toplote.

Proti fitoftori škropimo prvič, ko se vrste sklencejo, natančnejši čas pa lahko zveemo po napovedi profitoftorne službe, ki po radiu in tisku redno javlja prve pojave boleznin in čas škropljenja. Napadeni krompir lahko škropimo z dutterjem ali dithanom M 45, cinebom, tiozinom A, cuprablaum, bakrenim apnom 50, fitoranom gruin. Nujno je strogo upoštevati predpisane koncentracije, ki so označene na embalaži.

● **NAJBOLJ NEVARNA SKODLJIVEC** pa je, kot je dobro znano, koloradski hrošč, krompirjevec ali koloradar. V zadnjih dvajsetih letih se je razširil po vseh slovenskih njivah. Ker ima malo naravnih sovražnikov, je vsa skrb za uničevanje prepuščena poljedelcu.

● **Z zbiranjem in uničevanjem** danes že kaj malo opravimo, zato je najbolj učinkovit boj škropljenje s pepinom, pantakanom, lindan oljem, lindapinom, lindanom S 25, sevinom, dimecronom, svinčnim arzenatom, undenom 50 WD. Na krompirju pa ne smemo uporabljati bentoca ali gamadina, ker puščata na gomoljih duh po trohnohi. Ker je hrošč odporen proti lindanskim pripravkom, uporabljamo sevin, dimecron, svinčev arzenat ali unden.

Ne zadostuje škropiti le enkrat, marveč je potrebno to ponavljati nekako na 14 dni ali še bolj po napovedi. Na krompirju poznamo še več drugih boleznin in škodljivcev, vendar so ponavadi manj razširjeni in manj nevarni.

Inž. M. L.

NOVO!
KREKER KEKS
z okusom:
— šunke
— klobase
— sira in govedine
— salame
— čebule

TOVARNA KEKSOV IN VAFLA
Koestlin
BJELOVAR

Tovarna obutve TRŽIČ

veliko ZNIŽANJE CEN sezonski obutvi!

EN DAN S TANKISTI JLA

Novi tanki, oklepni transporterji, raketa oborožitev, avtomatsko protiletalsko orožje, precizno streljanje z raketami, topovi iz tankov in z artilerijo – to je navdušilo vse prisotne. Vaje v pogojih termonuklearne vojne. Opazovalcem vaj je zastajal dih, ko so tanki in oklepni transporterji s pešadijo premagovali neprehten, pogozen, gričevnat in skalnat teren.

Noč zanje ni temna

Komaj smo stopili na poligon, smo zagledali pred seboj veliko vojaško šotorsko mesto, v katerem že blizu dva meseca živi svojno življenje nekaj tisoč vojakov in starešin. Sploh se ne ločijo od svojih olivno sivih jeklenih orjakov – ne podnevi ne ponoči. Tako mora biti, pravijo tankisti, kajti nova borbena sredstva terjajo skoraj štirikrat več znanja kot prejšnja. Sleherni tank, raketen transporter in transporter predstavljata v nekem smislu gibljive mehanske in elektronske možgane, sestavljene iz sto tisoč različnih delov, s pomočjo katerih se precizno obstreljujejo cilji na zemlji in v zraku opazuje in povečuje. Za tankiste noč ni več temna. S temi napravami vse slišijo in vidijo kakor po dnevi.

Temni oblaki z dežjem so viseli nad nekaj tisoč vojaki, ki so namesto v šotorskih bili v oklepniških na svojih položajih. Vsak na svojem mestu.

»Za vaje ni dežja,« so rekli starši, izkušeni vojaki.

Ob svitu »vojaškega« jutra je dež ponehal, oblaki so se razbežali. Na poligon je posijalo julijsko sonce. Reporterji in snemalci so ujeli primeren trenutek, da čim bolj prikažejo javnosti vojaški dan na poligonu oklopnih enot.

Z opazovališča je bilo slišati glas polkovnika Branka Kresojevića, ki je raportiral generalpolkovniku Djoku Jovanoviću. Tu so bili še drugi generali, višji aktivni in re-

zervni oficirji in predstavniki številnih hrvatskih in slovenskih občin. Vsi so prišli opazovat vaje, borbeno pripravljenost in spoznavat najmodernejšo vojno tehniko, kot jo imajo oklopne enote naše armade.

Vse je pripravljeno. Cete so že davno na položajih in čakajo trenutka, da poldejo v napad.

Zivljenje v oklopniku

V temni in deževni noči smo večkrat sli mimo tankov in raketnih lanserjev. Nismo jih opazili. Kajti tankisti Vidoja Žigica in Novaka Lukovića so se zakopali »do zoba« in dobro zamaskirali. Bili so kratko malo nevidni.

»Nekajkrat ste sli mimo nas, vendar nas niste opazili,« pravi komandir tanka vodnik Milorad Milivojević.

»Kako pa ste nas opazili v temni in deževni noči?« smo vprašali.

»Prav lahko. Saj imamo elektronske oči. Nič živega se ne more izmuzniti mimo nas. V žarišču infra rdečega reflektorja ste se pokazali nekajkrat,« pove vojak Branko Sambol z Dolenjskega.

Spoznali smo tudi druge vojake teh majhnih tankovskih družin, ki preživijo v oklopniku vso noč. V enoti poročnika Mladena Perića je v malem zbrana Slavonija, Bosanska Posavina in Dolenjska – vojaki Mile Miljanić iz Slavonskega Broda, Vlado Luštek iz okolice Črnomlja, Tomo Tesić iz Odžaka, Stevan Krnjić iz Nove Gradiške... Ti fantje so se prvič srečali pred šestimi meseci, sedaj pa

so najboljši prijatelji. Skupaj prenašajo napore teh nočnih »dnevov«, si medsebojno delijo veselje in zaupanje. V njihovih rokah in v rokah drugih njihovih tovarišev in starešin so borbena sredstva, vredna več milijard starih dinarjev.

»Saj je težko,« pravi sofer tanka Mile Miljanić, »ko moram voziti tank po tem ka-

GENERALNI polkovnik Djoko Jovanić, komandant zagrebske armadne oblasti čestita raketašem, komandirjem in komandantu raketnih enot za uspešno streljanje.

menju. Toda treba je, saj v vojni ne bomo vozili po asfaltu.

Kupola se je zaprla

Prišli smo do druge tankovske enote. Komaj vidimo cevi tankov.

»Tale tank,« nam je rekel komandir M. Bjelobrk, »ima precizne elektronske naprave za merjenje in opazovanje. Sramota, če ne bi zadeli cilja s prvo granato. To bi se zgo-

dilo le, če ne bi znali dobro ravnati z napravami.

»Torej je to rentabilen tank, tovariš komandir. Vsaka granata – cilj,« je rekel v šali Josip Zegarac, snemalec ljubljanske televizije.

Čas se je približal. Posadka v specialni opremi s šlemofoni na glavi je hitro izginila v notranjost tanka. Kupola se je zaprla.

Čakamo na začetek vaje.

Cez nekaj sekund so zaronili motorji tankov, zažvižgale so artilerijske granate. Gost dim in močne eksplozije granat, ki so zadevale cilje tisoč metrov pred nami, so najavile začetek vaj.

Visoko nad zemljo se dvigajo črni oblaki prahu in dima. Koščki eksplozivnih granat letijo na vse strani. Vendar ni nevarno. Vojaki in starešine so zavarovani z oklopi tankov in transporterjev. Tudi tanki streljajo. Nekaj kilometrov dolga fronta je v plamenih. Mitralješka gnezda in bunkerji na področju branilcev izginjajo kar po vrsti. Vsaka izstreljena granata za dne cilj.

Tankovska posadka vodnikov Milivojevića in Ramićaka opazuje skozi odprtine tanka, kako se iz porušenih bunkerjev vali gost, črn dim.

Na povelje starešine so na nekaj kilometrov dolgi fronti razvili bojno vrsto tanki in motorizirana pešadija. Za oklopne enote ni bilo ovir: ob podpori artilerije, letalstva in motorizirane pešadije so prodrele globoko v obrambni prostor branilcev. Za njimi so ostala razrita tla in tisoče zadetih ciljev.

Na raketnem položaju

Pot nas je pripeljala do raketnih enot pod poveljstvom poveljnega oficirja majorja Velimira Čelaba. Tudi tukaj smo kot pri tankistih srečali mlade in sposobne ljudi – vojake in starešine. Ti v svojem vojaškem poklicu ne poznajo neuspehov. V rokah imajo najodobnejše orožje za boj proti sovražnim oklopnim enotam. Lanserji so na posebnih vozilih. Tudi raketarji so nam pokazali svojo izurjenost. Deset sekund po povelju je bila maloštevilna posadka že pripravljena, da pošlje smrtonosni izstrel na nasprotnikov oklopnik.

»Ena sama raketa,« pravi komandant te specialne enote, »stane toliko kot fičko na nasprotnikovi strani pa povzroči sto do štirikrat več škode, kot je sama vredna.«

Zvedeli so še nekaj: kolikor bolj je cilj oddaljen (v mejah izstrelkovega dosega), toliko bolj zanesljiv je zadenek. Takšni so zakoni balistike za to vrsto orožja.

Pred lansiranjem raketnih izstrelkov obrabi sedmih operaterjev niso kazali nobene treme, čeprav so ti fantje jeklenih živcev dobro vedeli, da vsak nezadenek z raketo pomeni izgubo 2 milijonov starih dinarjev. Toliko kot stane šolanje enega pravnika, ekonomista, inženirja,« je pripomnil neki časnikar.

Operaterji že tretjič ali pa četrtič opravljajo zrelostni izpit iz streljanja z raketami. In vselej so dobili pohvale in priznanja. Upajo, da jim tudi tokrat ne bo spodletelo.

In sedaj?

»Tanki! Daljina 2000 metrov!« smo zaslišali povelje majorja Čelaba.

»Cilj vidim. Lansiram,« je odgovoril operater M. Marić. Tri ali štiri sekunde po povelju je že zahrumela raketa z malo dima in svetlobe. Svetlobni trj je s spretno roko operaterja vodil usmerjeno raketo naravnost v cilj. Močna eksplozija in odleteli kosi tarče, ki je predstavljala tank, so pričali o točnem zadetku.

Se pet takih pokov in eksplozij. Videli smo dim in svetleči se trj, ki ga za seboj zahteva raketa. In še pet tankovskih tarč se je razletelo na kosce.

Zavladalo je splošno veselje. Raketarjem so čestitali opazovalci vaje, med njimi prvi generalpolkovnik Djoko Jovanić, komandant zagrebskega armadnega področja.

Vsi so bili zadovoljni: opazovalci in udeleženci vaje.

In še nekaj: v imenu bralcev Dolenjskega lista, Vestnika in Tednika smo tudi mi pozdravili tankiste in jim čestitali za njihov praznik.

D. BOJANIĆ

Samo tri raketne lanserje smo našli takole skupaj (leva slika), drugi so bili razporejeni po terenu, kjer je vsak njihov raketen projektil (slika desno) v nekaj sekundah raztreščil maketo tanka na drobne koščke – Slika v naslovu: tankovska kolona gre v napad. Posadka teh tankov je varna celo pred radioaktivnostjo, čeprav gredo njihova vozila celo skozi ničelno točko atomske eksplozije. Goste na manevru so še posebej navdušili tanki, ki vozijo brez posadke, sami uspešno streljajo na cilj ali se tudi sami ustavijo, če je treba!

Ne omenjajte mi klobas in zrezkov!

V 26 gostilnah, hotelih in restavracijah med Kolpo, Krko in Savo ob začetku glavne turistične sezone — Ne manjka naravnih lepot ne prijetnih lokalov, pač pa iznajdljivih gostincev

Poznamo dve vrsti turistov: enim je všeč udobje hotelov, drugi pa skušajo s skromnimi sredstvi spoznati lepote naše domovine. Ti iščejo skrite kotičke v naravi in domača gostišča s preprosto hrano. Enim kot drugim pa se naši kraji, bogato obdarjeni z lepotami, arheološkimi in zgodovinskimi znamenitostmi, pomembno preteklostjo iz NOB, vodami, polnimi rib, in gozdovi, polnimi divjačine, lahko hitro zamerijo.

Ce gost naleti na neprijaznost, na počasno postrežbo, če so cene previsoke, če vidi umazanijo ali če mu povsod ponujajo le zrezke in klobase, res ne bo navdušen.

Smo ob začetku glavne turistične sezone! Ugotoviti, kako smo v poslednjem trenutku pripravljeni na pričakovano množico domačih in tujih gostov, je bil namen naše leteče turistične akcije.

Toplice niso za vsak dan

Zunanje kopališče v Dolenjskih Toplicah je letos lepo urejeno. Vode v bazenu ne manjka več, čista pa je kot pri izviru. Novost na kopališču predstavljajo še: novi otroški bazen, asfaltna tla, razsvetljava in gostišče. Postrežbi pa ob nedeljskem navalu niso kos. Domačim izletnikom bodo pogosten obisk najbrž preprečevale cene. Vstopnina 4 din za odraslega, poleg tega še strošek za omarico, kak stadoled in nekaj pijače, pa družina z dve ma otrokoma 50 din na dan nima dovolj.

V Smarjeških Toplicah so cene mnogo nižje, saj je vstopnina samo 2,50 din, pač pa je nižjim cenam primerno tudi udobje. Dolgoletni gostinec iz Kopra Tone Kodrič, ki se tam zdravi, je dal naslednjo oceno:

— Z besedo perfektno bi označil vodo, zrak, hrano in stanovanje, vse drugo pa je pomanjkljivo. Gostje smo tu zidarji pa še delajo. Ni pošte ne razglednic ne pravega kopališkega reda. Malo prej sem dobil v glavo nogometno žogo.

V Čateških Toplicah imajo največ prehodnih gostov iz Zagreba, na zdraviljenju je precej Slovencev, še več pa tujece vsega sveta. Pri bazenu je navadno gneča, čeprav je tudi tu vstopnina 4 din. Tisti dan so imeli 15 avtobusov v izletnikov. Kljub ceni penziona v sezoni 55 din imajo do septembra skoro vse postelje oddane. V Čateških imajo tudi zelo lep nočni lokal, edini na Dolenjskem, ki ma vsak večer program. V zdravilišču svetovnega slovesa pa je opaziti zlasti eno pomanjkljivost: manjka izkušenega strežnega osebja.

Bela krajina se začne pri Badovincu

Dežela sonca, belih brez in grozdja je gotovo po naravnih in drugih zanimivostih ena najbogatejših v Sloveniji, v turizmu pa šele na začetku poti. Izletnik — morda ne slučajno — pravi: da se belokranjski turizem začne in končuje pri Petru Badovincu na Gorjanjih. Redki so dnevi, da tam ne bi imeli odojka, gibanice delajo po naročilu, domače rezance pa imajo ob vsakem času.

Gostilničarjeva specialiteta je pijača »karampampula«, o kateri pravi sam: »Kdor popije šilce te pijače, mu zagotavljam dobro voljo.«

— In recept? — Izdal ga bom sinu Petru dva dni pred smrtjo nič pre!

Daleč po Sloveniji in Hrvaški je znan belokranjski gostilničar Peter Badovinc

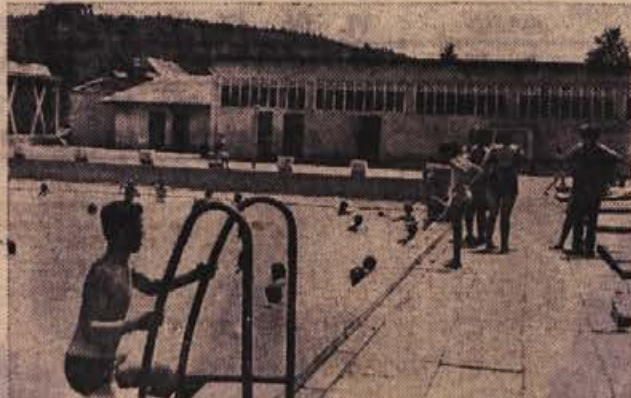
Znano gostišče Veselica v Metliki je bilo prazno. Živčav, včasih celo preglasen, je tam samo ob večerih. Postrežba? Natakari prijazen, izjavil pa je: »Po naročilu lahko dobite vse, v tem trenutku pa samo narezek.«

V metliškem hotelu Bela krajina me je mlada natakarica takoj opazila, čudno pa me je gledala, ko sem si za kosilo želela domačih rezancev z drobtinicami.

Na Vinici v trenutku postreženi

Zoper postrežbo v črnomaljskem hotelu Lahinja ni kaj reči, žal pa tudi tam ob belokranjskih specialitetah poznajo samo jagnjetino in odojka, zama pa sem si želela gibanice.

Prijetno presenečenje me je čakalo na Vinici. Ne pri Školniku, kjer so mi za kosilo ponujali kranjsko klobaso! Ko s tem nisem bila zadovoljna so mi celo svetovali, naj grem v restavracijo na kamp. Pa mi ni bilo žal! Ni minila minuta, odkar sem kosilo naročila, in že sem ga dobila. Prejšnja leta pa o tem gostišču ni bilo slišati

Tako malo kopalcev je v Dolenjskih Toplicah le ob slabem vremenu, ob nedeljah pa se zbere tu pol Zagreba in Ljubljane. Najbolj všeč je izletnikom lepo zelena in zmeraj čista voda v bazenu. Seveda pa udobje stane...

dosti pohval. Presenečenje je bilo tudi v tem, ko sem natakarja slišala govoriti nemško.

Otočec in Breg nimata konkurence

Otoški grad je bil zaprt. Obnavljajo restavracijo, kuhinjo in tujske sobe. Te bodo dobile stilno pohištvo. Zato pa je toliko bolj obiskana nova restavracija. Pod kamnitimi gobami, ki so tudi v opoldanski vročini dajale prijetno senco, ni nihče govoril po kranjsko. Angleži, Nemci, Italijani, Švedsi. In vendar so me, čeprav samo domačinko, takoj postregli. Porcija sladoleda, tako imenitna, da bi jo človek jedel še pozimi, velja s kepico smetane 7,20 din. Res ni predrago!

V Novem mestu imamo dva hotela, kopico drugih gostišč, splošno mnenje pa je, da je gostišče Breg daleč pred vsemi glede izbire jedi (tudi domačih!), postrežbe in prijetnega okolja.

Za novomeški turizem je pomemben še Zuzemberk, ki naj bi bil raj za ribiče. Pa se nič ne čudim ribiškim družinam, ko prinašajo s seboj hrano in pijačo. V Zupančičevi gostilni so me opazili, a se 11 minut nihče ni zmenil zame. Pokadila sem eigareto in ogorek vrgla na tla terase. Videti je, da je to splošna navada. Končno sem dobila borovničev sok. Ponujena hrana: kranjske klobase, enolončnica ali pečenka pa mi ni dišala.

Med zasebnimi gostišči, ki znajo zlasti za zaključene družbe pripraviti poceni pojedine, po katerih tri dni nisi lačen, slovi Recljevo v Sentjerneju. Med 15 do 20 jedmi, ki jih ob takih priložnostih prinesejo na mizo, pa jih je kar polovica pristno domačih!

Kopalci so ob izlivu Krke žejni

V brežiškem turističnem prospektu vabijo k zeleni Krki, na velikem travniku med Prahom in Hrovatičim pa množica kopalcev ostaja brez pijače in hrane. Niko-

mur od gostincev družbenega in zasebnega sektorja se ne zdi vredno poskrbeti za tisoče ljudi...

Sicer pa je gostišče Les na Čatežu zelo na dobrem glasu. Čistoča kar sije v oči, hrana je odlična in ne draga. Nič čudnega, če je 24 prenočišč večinoma zasedenih s tujci.

Kdor si želi starinskega okolja, gre lahko v Mokrice. Tam imajo vsak dan ples, na razpolago pa so tudi konji za jahalni šport. Na Mokricah bi radi in bi morali še marsikaj preurediti, saj jim očita jo zlasti mrz pozimi, toda podjetje še ni dobilo nobenih družbenih kreditov. Nekdo iz kolektiva je rekel: »V Ljubljani mislijo, da so Mokrice že na Hrvaškem.«

Prijeten izlet je po asfaltni cesti do Bizeljskega, kjer je doma dobra kapljica. Kdor se ustavi v gostilni Marije Semrov, bo ob petkih gotovo dobil štruktje, da jih ne bo zlepa pozabil, medtem ko se lovci, ki zahajajo v Pišce, najraje ustavljajo pri Marjanci Ogorečevci.

Kostanjevica bo središče

Lov, ribolov, cviček in vinske trgatve na Sremiču so vaba za izletnike, ki obiskujejo krško področje. Središče turizma v občini je dolženo: Kostanjevica na Krki s Formo vivo, v Lamutovim razstaviščem in Gorjupovo galerijo. To, eno najstarejših mest na Slovenskem, obišče že zdaj vsako leto okoli 40.000 gostov, prenočijo pa jih lahko naenkrat v najboljšem primeru samo 30. Tudi ljubezen do kulturnih užitkov pa gre najbrž skozi železnic. Slučajen gost zavije, verjetno kot jaz, v gostilno »Gorjancija«. Zgledno čisti in senčnati vrt dela odlično vtis, toda če ob uri kosila nimajo nič gotovega, je to narobe. Hotela sem še na vrt sosednjega gostišča Jevnik, a sta se proti meni lajajoč zakadila kar dva velika psa.

Gostišč tudi v krškem mestu ni malo, spleča pa se potruditi na Sremič, k »Trem lučkam«. Lep razgled na vso dolino, okusno urejen lokal in v redu postrežba.

Grem pa že raje na Odrgo!

V trebanjskem motelu sem sedla pod senčnik na terasi ter razgrnila »Nedeljskega«, Nikogar! Ko je minilo 10 minut, stopim v restavracijo:

— Ali zunan na strežete? — vprašam dva, ki sta stala za točilno mizo, v sobi pa so sedeli samo trije gostje.

— Strežemo, samo malo je še zgodaj. — Bilo je ob 8.30! Naročim kavo ekspres s smetano. Nadaljnjih 7 minut sem še opazovala drveče avtomobile po cesti, ko je dekle prišlo s prtom in kavo. Cena: 1,30 din!

— Adijo, motel, pa zdravi ostanite!

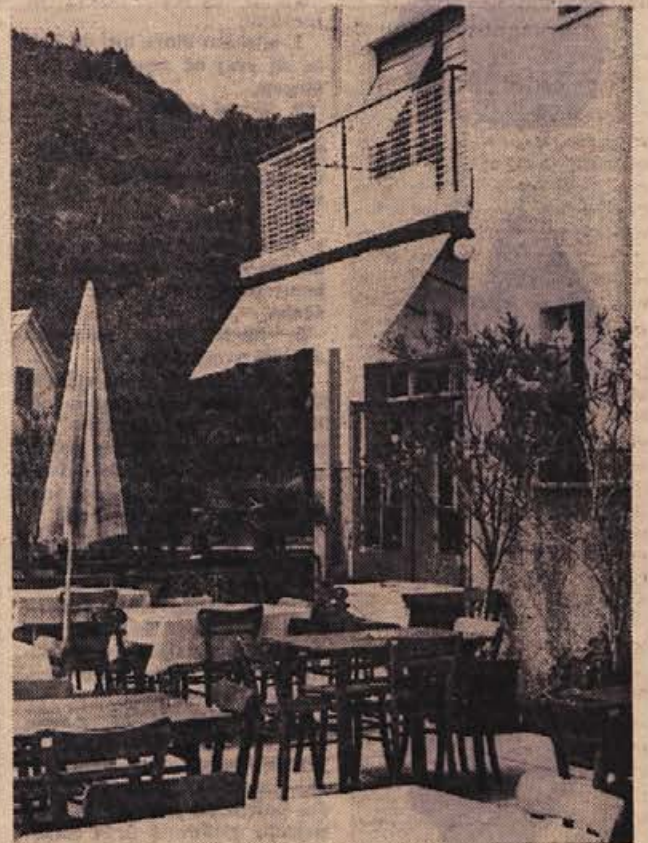
Samo 500 metrov vstran po resda malo slabi cesti se pride do zasebne gostilne Marije Cugej na Odrgi. Razgled čudovit, prijaznost pa taka, kot je še nisem videla. Čistoča v vseh prostorih niti najbolj natančna gospodinja ne bi imela kaj očitati.

V Trebnjem je gostilna v vsaki drugi hiši, jaz pa sem zavila na Mirno, kamor se letos lahko pride po asfaltu. Tovarna DANA ima lično urejen lokal odprtega tipa, kjer imajo tudi enolončnice.

Na deževen dan je bil viniški kamp tako dobro obiskan. Kljub najslabši cesti v Sloveniji in kljub slabemu vremenu. (Slika zgoraj)

Marija Repše pripraviti zelo dobre domače jedi, ki jih je ob nedavnem obisku pohvalil celo mojster Ivačić.

Kdor pa hoče žgance z mlekom ali z zeljem, mora na Liseo. Tam so spomladi pašniki modri od encijana, jeseni pa vsako leto prireja-

Med najlepše urejenimi, najbolj čistimi, in po hrani sodeč, najboljšimi zasebnimi gostišči je Lesovo na Čatežu (na sliki). Podobno pohvalo zaslužijo še Cugljeva na Odrgi, Marija Semrov na Bizeljskem in »Tri lučke« na Sremiču

Dekleta se urno obračajo, le čistilno službo bi lahko okrepili.

Čudim pa se Mirenčanom, da svojo najlepšo izletniško točko Debenec držijo v ilegali. Na Mirni imajo sicer kažipot do tja rdeče barve in pritrjen na stranski zid neke hiše, vendar pa napisal tudi jaz s priznanim dobrim vidom nisem mogla prebrati kljub zelo počasni vožnji skozi kraj.

Še mojster Ivačić je pohvalil

Sevnica ima tako slabe lokale, da domačini svojih »boljših« gostov raje ne vodijo vanje. Pred kratkim je kolodvorska restavracija dobila nov krak, ki je sicer lepo urejen in primeren za slavnostne obede, nimajo pa večje izbire jedi.

V gostilni Marije Gorišek v Loki ali pri Repovžu v Sentjanžu pa imajo večkrat subgoveji jezik. Za izletnike je vabljiv še sevnški grad. Prepričali smo se, da zna tam

jo kostanjevo nedeljo. Prijetno je še na Malkovcu, kjer uspeva dober cviček, vendar se kraj šele razvija v turistično postojanko.

Nič podatkov o pijačah!

Ugotavljam, da so mi v večini obiskanih gostišč kot prvo jed ponujali kranjske klobase in zrezke. Če bi jih povsod polkusila, bi se mi nedvomno zamerile do konca dni. Kaj pa tujcu, ki 14 dni potuje po naših krajih? Preskromna izbira domačih jedi je ena največjih pomanjkljivosti našega gostinstva. Nihče pa me ne bo prepričal, da ni gostinstvo odvisno predvsem in edinele od kadra. Prav v tem pa so pri nas še zelo velike vrzeli!

Naj mi bralci oprostite, da jim nisem postregla tudi s podatki o pijačah. V opravičilo navajam kar tri razloge: 1. Šoferji ne smejo piti; 2. na vino in žganje se ne spoznam; 3. pijem samo v družbi.

RIA BAČEK

Kaj nam dajo mesarji?

naša
akcija:

GOVEJI
ZREZEK
I.a

Akcija je stekla nekaj minut pred pol osmo. Vsi nakupovalci so imeli nalogo, da kupujejo enotno, z besedami:

»Prosim goveji zrezek prve kvalitete, težak 15 dekagramov!«

Medtem ko je mesar rezal, so vprašali še, od katerega dela živinčeta je odrezani kos in če je že bilo v hladilniku. Zrezek prve kvalitete mora namreč ustrezati precej zahtevam:

1. odrezan mora biti od hrbta ali vsaj od zgornjega dela stegna,

2. že na pogled mora biti sočen in čim manj žilav,

3. meso mora biti lepe rdeče barve, loj bel, in ne rumen,

4. loj mora biti razporejen v tanki plasti ob robu zrezka, po sredini so lahko kvečjemu posamezne iskricke maščobe,

5. imeti mora primeren duh po svežem mesu,

6. odrezan mora biti v enem kosu, počez, enakomerno debelo (do 1 cm) in tako, da pri tolčenju ne more ostati po sredini nobene sledi dvojnega reza; oblika zrezka mora biti čimboj zaokrožena.

Meso za zrezek mora biti pred sekanjem pravilno ohlajeno, za prvo kvaliteto pa tudi ne bi smelo biti v hladilniku dalj kot čez noč. Po dvakratnem daljšem zmrzovanju namreč meso izgubi precej svojih vrednosti.

»Na žalost večina gospodinj teh kvalitet za meso ne pozna,« je povedal veterinarski inšpektor Franc Pučko, »in potem od mesarja niti ne morejo zahtevati prve kakovosti!«

8. MESNIC V NOVEM MESTU

Zrezke je v Novem mestu nakupovala Pepca Vidmar, bolničarka v kandijski bolnišnici.

Najprej v mesnici v Kandiji. Zelo prijazen mesar je za 15 dkg mesa zaračunal 2 din 40 par (zrezek na sliki s številko 1). Cene za meso brez kosti v tej mesnici nimajo napisane, račun pa pokaže, da stane tu kilogram takega mesa 14 din.

Zelo prijazen mesar je v DOLENJKINI samopostrežbi pri mostu za 15 dkg mesa po 13 din 50 par zaračunal 2 din 10 par — torej 7 par preveč

Kaj lahko dobi gospodinja za svoj denar, če gre v mesnico, smo preizkusili z našo akcijo »GOVEJI ZREZEK prve kvalitete« v soboto, 22. junija, v Novem mestu, Trebnjem in Brežicah. Na žalost nam iz Metlike in Kočevja, kjer smo tudi hoteli kupiti meso, ni steklo, kot bi bilo treba, ker je bil pogoj da pride zrezek vsaj v eni uri pred komisijo v Novo mesto. Toliko časa se meso bistveno ne spremeni, čeprav je zavito samo v polivinilno vrečko.

Za kritični dan smo izbrali soboto ob 7.30 zjutraj, ko naj bi vse mesnice imele na zalogi dovolj mesa. Verjetno bi drugi dan in druga ura dali drugačne ugotovitve, vendar za prvič to niti ni bilo potrebno. Naše gospodinje so nam namreč večkrat zatrjevale, da tu ne morejo dobiti lepega mesa, medtem ko ga je v Ljubljani in drugje dovolj. Po drugi strani pa so spet mesarji in prodajalci zagotavljali, da je zdaj mesa in konkurence dovolj, da slabega mesa sploh ne prodajajo!

(slika 2). Zrezek pa je bil med boljšimi.

Mesar v mesnici pri Rotovžu na Glavnem trgu je bil zelo neprijazen. Za 20 dkg mesa (slika 3) je zaračunal 3 din (kilogram stane 15 din).

Tudi v mesarskem paviljonu na živilskem trgu stane kilogram prvorazrednega govejega meša 15 din. Vsaj tako je zaračunal sicer prijazen mesar 20 dekagramski »zrezek« (slika 4), ki je osvojil nečastno zadnje mesto! Čeprav je mesar zatrnil, da je zrezek od stegna, je bila komisija mnenja, da ga je odrezal kvečjemu od spodnjega dela, kjer je meso porabno komaj za golaž.

ZMAGOVALEC IZ KOLONIJE

Na 5. sliki je zrezek — zmagovalec. Kupljen je bil v mesnici na Koštialovi 1 (pod Kolonijo). Za 17 dkg je prijazen mesar zaračunal 2 din 55 par (kg stane 15 din). Ta zrezek si sicer po oceni deli prvo mesto s številko 9 (iz Trebnjega), vendar je bil oni za las slabše oblike!

Najmanj sveže meso so imeli ta dan v DOLENJKINI samopostrežbi pod Kolonijo, kjer konkurirajo mesnici na Koštialovi. Mesar je rekel, da njihovo meso ni bilo nič v hladilniku. Za zrezek št. 6, ki ga je mesar ocenil na 16 dkg, smo plačali 2 din 10 par. Tu se je mesar uštel v svojo škodo (saj je kilogram tudi pri njih po 15 din), vendar ni maral nič slišati o doplačilu razlike.

Zrezek številka 7 smo kupili v mesnici za Osolnikovo gostilno v Bršlinu. Za 15 dkg smo plačali 2 din 25 par (kg stane 15 din). Ta zrezek bi zlahka odnesel prvo mesto, če ne bi bil — iz dveh koščkov. Z manjšim si gospodinja namreč nima kaj pomagati!

Novomeški del akcije smo nekaj minut čez pol deveto zaključili v DOLENJKINI samopostrežbi v Bršlinu. Za zrezek številka 8 smo plačali, ko da je težak 22 dkg — tri pare manj kot 3 dinarje (po 13 din 50 par za kg), natančna tehtnica pa je pokazala, da je težak samo 20 dkg! Ta zrezek je bil sicer lep, a na žalost odrezan od plečeta, kar mu je sicer zbrilo cele 4 točke! Mesar pa je rekel, da je od stegna ...

kg), laboratorijska tehtnica pa je pokazala, da tehta 17 dkg.

Vsi zrezki so na slikah pomanjšani v istem razmerju, zato jih lahko primerjate po velikosti in obliki.

MESARJI SO SE KAR DOBRO »ODREZALI«

V komisiji so bili:

■ kot predstavnik živilskega laboratorija inž. Nada Spolnenak iz Ljubljane,

■ veterinar Franc Pučko iz Novega mesta,

■ kvalificirani mesar Peter Repar iz Ljubljane,

■ kuhar Peter Bevc, šef kuhinje v restavraciji na Otočcu, in

■ gospodinja Milena Šribar iz Novega mesta.

Zrezke so ocenjevali samo po priloženih številkah, in sicer z 1 do 10 točk za vsak pogoj. Za prodajalce, kjer so bili kupljeni, pa so zvedeli šele po končanem ocenjevanju. Njihovo sodbo o mesarjih si lahko podrobneje ogledate na priloženi tabeli.

Tu je tudi rubrika popre-

čij zanimiva: prav so imele gospodinje, ki so trdile, da so zrezki slabo odrezani (najnižja poprečna ocena — 7,4 točke!), žilavi in grde barve — mesarji pa so jim dokazali, da prodajajo sveže meso s primerno količino loja. Poprečne zaračunane in dejanske teže govori v korist mesarjev; še celo, če upoštevamo, da je nekaj gramov vlage ostalo tudi na vrečkah. Poprečna kvaliteta zrezkov (skupna ocena 52 točk) je za ceno prvorazrednega mesa (14 din 50 par!) le prešibka. Tu so še možnosti za konkurenco, če ne drugače pa z nižjo ceno!

Ne mislimo trditi, da je taka akcija splošno merilo za ugled ene ali druge mesnice — je pa spričevalo tiste sobote! In ob sobotah prodajo največ mesa. Ne zaradi takih in podobnih akcij — zaradi potrošnikov bi morali mesarji prodajati za prvo kvaliteto res samo najboljšo meso z oceno (po naši tabeli!) 60, 59 ali kvečjemu 58 točk. Vse drugo je slabša roba — druga klasa!

Na splošno je sicer komisija menila, da so mesarji to malo preizkušnjo razen dveh ali treh kar dobro prestali.

»Pred dvema mesecema bi bilo bolj porazno!« je poudaril veterinar Pučko, ki je sodeloval v komisiji samo kot strokovnjak, in ne kot inšpektor. »Zdaj pa se konkurenca le pozna!«

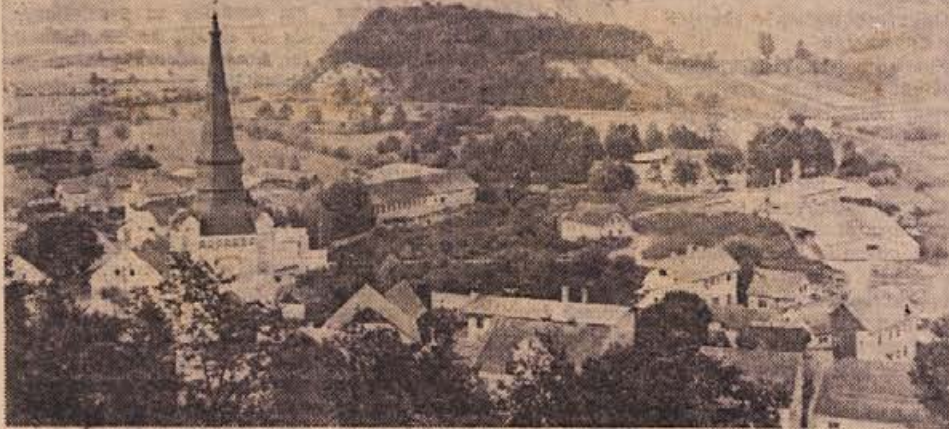
M. MOSKON

Komisija je ocenjevala :	Zrezek številka										poprečje
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
del živinčeta	10	10	5	2	10	10	10	6	10	10	9,3
barvo mesa in loja	8	9	7	7	10	9	10	8	10	8	8,6
žilavost, sočnost	8	8	6	5	10	8	10	6	10	8	8,1
zamaščenost	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
duh, svežost	10	10	10	10	10	8	10	10	10	10	9,8
rez, videz	6	9	5	3	10	9	9	8	10	5	7,4
ocena točk	52	56	43	37	60	54	59	48	60	51	52
ocena mesto	VI.	IV.	IX.	X.	I.-II.	V.	III.	VIII.	I.-II.	VII.	
cena za kg din	14	13,50	15	15	15	15	15	13,50	15	14	14,50
teža dkg zaračunana	17	15	10	20	17	16	15	22	15	15	16,5
teža dkg dejanska	17	14,5	19,5	20	16	15	15	20	14	17	16,8

Prihodnjic: NAŠE VODE

Dobrodošli!

ZEMLJA, ZEMLJICA,
MATI,
GE NIMAS KRUIHA, DAJ
MI KAMEN,
SE OB KAMNU BOM
PREPEVAL
(Cankar)

Srečanja z našimi rojaki, ki so zapustili domovino in odšli v svet, so vedno topla in prisrčna.

Mnogi ste odšli pred desetletji, nekateri pred nekaj leti ali celo nedavno. Vaše želje in cilji so bili različni: nekateri so hoteli le kruha, drugi bi radi preskrbeli družino; osnovna želja vseh pa je bila ustvariti si boljše življenje.

Nekateri živite že dolga desetletja na tujem, kjer sedaj odrasčajo vaši otroci in morda že vnuki, krepko vraščeni

v tuja tla. Toda vaša čustva so še vedno pri rojstni deželi. To ste že nešteto krat potrdili in dokazujete vedno znova.

Ko so se v zadnji svetovani vihuri naši narodi borili za svobodo, ste se odločno in brez pomisleka pridružili boju za obrambo pravic rodnih dežel z dragoceno moralno in gnotno pomočjo. Vaša pomoč v povojni graditvi in vselej, kadar se je naša dežela znašla v velikih težavah, je bila za nas neprecenljiva. Ponošni smo na vaš ugled, ki ste si ga s svojim delom pridobili v svetu, ter na žilavo vztrajnost, s katero ohranjate na tujih tleh slovensko besedo in pesem.

Naša prizadevanja so vam znana. Želimo si ustvariti boljše življenje, pravičnejše odnose med ljudmi, želtimo

odpraviti izkoriščanje in druge krivice, ki so jih poznali v prejšnji družbeni ureditvi. Naša dežela je postala v svetu znana po iskrenih prizadevanjih za mir, za svobodo vsakega naroda in za tesno sodelovanje z vsemi narodi sveta, ne oziraje se na družbeno ureditev. V teh naših prizadevanjih ste vi drobna, vendar izredno živa in pomembna vez med našimi narodi in ostalimi narodi sveta, in prav ta vez lahko včasih odločilno pomaga k medsebojnemu razumevanju in ohranitvi miru.

Toplo pozdravljamo vas, dragi rojaki, vaše otroke in vnuke, ki morda že ne znajo več slovenske govornice, vendar je v njihovih srcih še živo utrip slovenske krvi, kar dokazujejo tudi s tem, da tako radi prihajajo na obisk v deželo očetov in dedov.

Pozdravljamo slovenska izseljenska društva, organizacije in klube, redakcije slovenskih listov, pevске zbornice glasbene, dramske in druge kulturne skupine, narodne domove, a željo, da bi v njih še dolgo krepko zvenela slovenska pesem in beseda. Topel pozdrav vsem Slovincem na tujem, ki v srcih zvesto nosite podobo svoje dežele, ki ste ponosni na današnjo rast in napredek Jugoslavije.

Dragi rojaki, pričakujemo veselo snidenje na domačih tleh, na tradicionalnem srečanju izseljencev Dolenjske, Spodnjega Posavja, in Bele krajine, ki ga prirejajo občinske konference Socialistične zveze v prijazni Mirni na Dolenjskem.

Pozdrav in prijazno vabilo!

Predsednik občinske skupščine Trebnje
CIRIL PEVEC

Viktor Mađyar na Mirni

(Pred otvoritvijo samostojne razstave na Mirni)

Samouki slikar Viktor Mađyar, ki zdaj slušuje kot učitelj in ustvarja kot slikar na Catežu nad Veliko Loko, je doma iz Motnika, kjer se je rodil 1. aprila 1934. Do leta 1956 se je ukvarjal zgolj z risbo. Na učiteljsku ga je navduševal za slikarstvo prof. Lebez, odločilni zanj pa je bilo srečanje z zagrebškim novinarjem in zbiralcem umetnin Gerhardom Ledičem (1956), ki ga je začel usmerjati k navičnem, kamor je po elementih svojega izraza že tedaj sodil. Sam slikar pravi, da je pričel sresno slikati po letu 1962 in odlej izključno na les, za kar ga je navdušil prav Ledič. Značilen za Mađyarja je včasih prav trd in ploskovit izraz z živo, elementarno, ostro opredeljeno in svežo barvno sni. Izrazna sredstva so torej zelo preprosta, v Mađyarjevih slikah ni ničesar konvencionalnega. Motivika je domača. Rad slika dolenjsko pokrajino z grički in zidanicami, ki mešikajo v soncu od Cateža pa tja do Gabrake gore ter Gabrovke in še dalje. Zanimajo ga preprosti ljudje — sam med njimi je eden takih — ljudski običaji.

torej vse tisto, kar je tako zelo značilno za naše navično slikarstvo. Pri delu je zelo vztrajen, njegova slika nastaja tudi po ves mesec.

Doslej se je predstavil na skupinskih razstavah v Slovenj Gradcu, Celovcu, Innsbrucku, Zagrebu, Virovitici, Strumici, Opatiji, Reki, Sisku in Filadelfiji, prav te mesece pa je dosegal velik uspeh na razstavi »Svet navične« v Kostanjevici na Krki. Poleg tega je razstavljal tudi samostojno v domačem občinskem središču Trebnjem in v Zagrebu.

Razstava na Mirni je torej njegova tretja samostojna razstava. Predstavil nam bo plodove zadnjih dveh let, in to 15 olj in 5 perorisb. Že sami naslovi (Trgatev, Zimsko veselje, Pust, Kosce, Svalje, Zeleni Juri, Na paši, Petelinji boj itd.) zgovorno kažejo, da je po motiviki iz sveta navičnih, poznavalcem njegovega dosedanjega dela pa bo razstava prikazala tudi morebitne premike v slikarski tehniki in likovnem izrazu tega zanemivega ustvarjalca.

LADO SMREKAR

V soboto ob 20. uri zvečer bo pod razvalinami starega gradu na Mirni ob II. srečanju dolenjskih izseljencev na prostem izvedena Finžgarjeva ljudska igra s petjem in plesni »Divji lovec«. Igro je zrežiral mirenski rojak Lado Smrekar, sceno pa je pripravil akademski slikar Maksim Gaspari. Na sliki je prizor iz četrtega dejanja in to v trenutku, ko nosilca naslovne vloge — Janeza (v naši uprizoritvi ga igra Ladko Kucec), biriči ustrela ter se ogoljufan za svojo ljubezen ranjen prevrne v prepad.

SEDAJ PA BREZ SKRBI NA DOPUST, SAJ SO NAM AVTO UREDILI V

AVTOSERVISU „PIONIR“

V NOVEM MESTU,

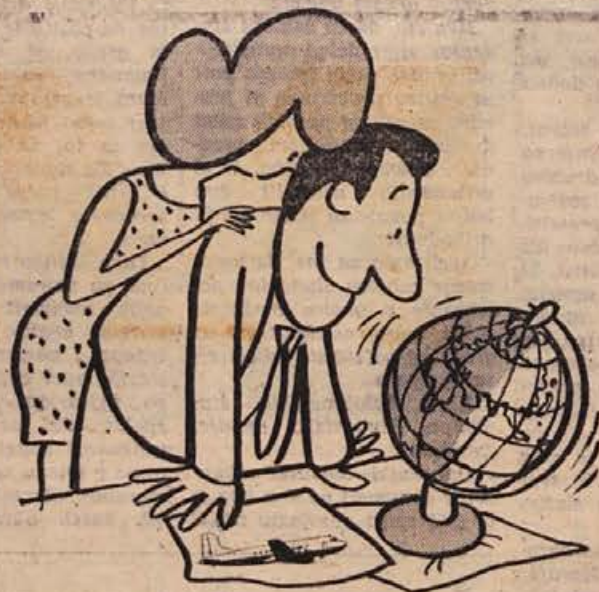
- ki opravlja servisne preglede in garancijska popravila na vozilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska, avtoličarska in druga dela

Posebno priporočamo:

- optični pregled podvozja — posebno karamboliranih vozil in tistih, ki imajo nenormalno obrabo gum
- uravnoteženje koles

Najnovejše:

preizkus delovanja motorja in agregatov z najmodernejšo elektronsko napravo

- Gledam, kam bova šla na letni dopust!
- In denar, ljubi možek?
- Privarčevala ga bova v

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali v njenih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

DANES NOVA blagovnica

M

Mercator

MERCATOR je danes eno največjih trgovskih podjetij v Sloveniji in ima v 18 slovenskih občinah kar 350 prodajaln. Delovni kolektiv, ki šteje 3000 ljudi, upravlja z osnovnimi in proizvodnimi sredstvi, vrednimi nad 70 milijonov novih din. Letno ustvari 800 milijonov din prometa, od tega pa nameni okoli 12 milijonov din za razširjeno reprodukcijo.

M

Mercator

V letošnjem letu bo podjetje zgradilo v Sloveniji 6500 m² novih prodajnih površin.

Na Dolenjskem ima veletrgovina MERCATOR 4 poslovne enote s 57 trgovinami. Podjetje si nenehno prizadeva izpopolniti trgovsko mrežo in jo modernizirati. Samo poslovna enota STANDARD v Novem mestu je v zadnjih štirih letih prenovila in modernizirala 8 prodajaln.

PRI MERCATORJU DOBITE VSE!

Nova blagovnica je bogato založena s perilom in konfekcijo za odrasle in otroke, metriskim blagom, usnjeno galanterijo, kozmetiko in bižuterijo, igračami, opremo za šport in rekreacijo, pohištvo, preprogami, elektroakustičnimi aparati in podobnim.

Delovna skupnost veletrgovine MERCATOR import-export vabi občane Novega mesta in okolice na otvoritev in k obisku blagovnice.

MERCATOR je v letu 1968 dal dolenjskemu področju tri nove sodobne trgovske lokale: sodobno samopostrežbo z bifejem v Metliki, ki jo upravlja poslovna enota Metlika, in salon pohištva ter sodobno urejeno blagovnico v Novem mestu, ki sodita k poslovni enoti STANDARD. Novozgrajeni objekti imajo 1700 m² površine in veljajo blizu 4 milijone din.

Nova blagovnica MERCATOR bo odprta v četrtek, 11. julija, ob 11. uri. Poslovala bo vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Ob nedeljah in praznikih zaprto!

M

Mercator

Tako je delovna skupnost veletrgovine MERCATOR prispevala nemajhen delež k modernizaciji in razširitvi trgovske mreže na Dolenjskem.

Z novo blagovnico občani Novega mesta in okolice ne bodo pogrešali velikomestnih trgovin, saj bodo v tej trgovski hiši imeli za vse dovolj veliko izbiro blaga.

Dali smo največ, kar smo mogli!

(Nadaljevanje s 1. str.)

Izobraževanje in kultura sta zato materialno osiromašena in ne moreta opravljati svojih nalog tako, kot bi morala. Zelo dobro sicer vemo, kaj bi morala izobraževanje in kultura nuditi mlademu človeku in delovnim ljudem, še vedno pa ni rešeno vprašanje, kje dobiti denar za to.

Republiški izvršni svet je pred nedavnimi sprejel priporočilo, naj občine bolj skrbijo za šolstvo, in dodal, da republiška izobraževalna skupnost ne bo izravnala obstoječih razlik med občinami pri denarju za šolstvo, dokler ne bodo izkoriščene vse možnosti občin. Komunisti pa so na konferenci postregli s podatki, da je dala novomeška občina vse, kar je mogla. Vprašali so, kje dobiti manjkajoči denar, ki

ga ni za šolstvo, kljub vsem naporom proračuna. Seveda so obsodili in zavrnili takšno priporočilo.

Povedali so, da novomeška občina ne more zato, ker je preravnala zbrati toliko denarja, da bi lahko bila deležna kreditov iz republiškega sklada za gradnjo šol. Nove šole pa potrebujemo pri nas še bolj kot drugod.

Posamezni člani konferenice so v razpravi zavrnili nekatera tolmačenja podpredsednika izvršnega sveta in člana CK ZKS dr. Franca Hočvarja ter ponovno poudarili, da je bilo v razpravi o novem zakonu o finansiranju izobraževanja dovolj opozoril s terena, glede tega, kakšen naj bo novi zakon. Ugotovili so, da so ta opozorila naletela v republikli na gluha ušesa.

Na konferenci so opozorili, da nimamo zakona o vajencih, čeprav ga že zelo dolgo

zahtevamo, in da Slovenija nima zakona o pripravnikih. Menili so, naj delovne organizacije še naprej namenijo denar za štipendije, vendar naj dodeljuje štipendije en sam organ v občini. Štipendisti bi bili kot doslej povezani s podjetji štipenditorji, s takšnim načinom dodeljevanja štipendij pa bi se izognili zelo razpasenemu dodeljevanju po zvezah in poznanstvih.

Iz zelo žive razprave o izobraževanju in kulturi se je izluščila ugotovitev, da se morajo komunisti šolniki in vsi komunisti v občini še naprej zavzemati za napredek izobraževanja in kulture, hkrati pa so soglasno zahtevali sistemsko rešitev, ki bo pri finansiranju šolstva odpravila dosedanje razlike med občinami in zagotovila izobraževanju in kulturi potreben denar.

M. JAKOPEC

SPOROČITE NASLOVE!

Občinski konferenci SZDL Črnomelj in Metlika vabila vse udeležence prve konferenice AFZ za Belo krajino, ki je bila 26. maja 1943 na Suhorju pri Metliki, naj takoj sporoče svoje naslove občinski konferenci SZDL Črnomelj ali Metlika.

Srečanje predvojnih komunistov

Občinska konferenca ZKS Novo mesto je pred kratkim v Dolenjskih Toplicah pripravila sprejem za predvojne članice Komunistične partije iz občine Novo mesto. Na tem prijetnem srečanju starih borcev za pravice delavskega razreda so se dogovorili, da bodo spomine na predvojno delovanje udeleženci tega srečanja zbrali in izdali v posebni publikaciji.

Prvi prospekt Novega mesta

Dolenjska turistična zveza Novo mesto pripravlja izdajo prvega barvnega turističnega prospekta Novega mesta in okolice. Prospekt, za katerega je izdelal glavni osnutek Niko Pavlič, tajnik Dolenjske turistične zveze, bo izšel v 50.000 izvodih. Na eni strani prospekta bo barvna panorama Novega mesta v perspektivi, na drugi strani pa bodo barvne fotografije Novega mesta, Otočca, Dolenjskih in Smarjeških Toplic ter Žužemberka. Turistična zveza potrebuje za izdajo prospekta še kakih 25.000 din, ki si jih bo pozajčevala zagotoviti s pomočjo tistih krajev, ki jih bo prospekt obravnaval, in s pomočjo gosodarskih organizacij, ki bodo v prospektu objavile reklame za svoje proizvode.

Umrl je Janez Božič

Vse, ki smo ga poznali, je preteklo nedeljo globoko pretepla vest, da je za vedno ugasnilo življenje Janeza BOŽIČA, starega partizanskega borca in Podgorjanskega aktivista. Nemo smo ostrmelili pred kruto resnico, da je nehale utrpeli srece človeka, ki nas je v najtežjih dneh vodil k življenju in svobodi. Z njim smo izgubili velikega borca in iskrenega prijatelja, ki je v dejanjih bil vedno tak, kot si predstavljamo človeka bodočnosti.

Pokojni Janez BOŽIČ se je rodil v kmečki družini 29. junija 1893 v Prušni vasi pri Kostanjevici. Po osnovni šoli je delal na domačem posestvu, kjer ga je zatekla prva svetovna vojna. Kot avstrijski vo-

diš eden od glavnih centrov, kjer so se ustajali, zbirali in zadrževali brenski aktivisti, kakor tudi razne vojaške enote, kurirji in obveščevalci slovenskih in hrvaških partizanov.

Kot član rajonskega odbora OP Podbočje in pozneje Kostanjevica je BOŽIČ deloval na terenu Podgorjancev in hrvaškega Žužemberka vse od leta 1942 do osvoboditve. Bil je poznan kot izredno preudarjen, pošten in neustrašen borec, ki je v najtežjih trenutkih sovražnikova harka in ofenziv z usmirjeno, a pogumno besedo bodril borca.

Poleg Janeza je v borbi in ljudski revoluciji aktivno delovala vsa družina. Pri tem je še posebej omeniti številnim boroem dobro poznano BOŽIČEVO mater, ki je v najtežjih dnevih neustrašno in nepretrogoma nudila pomoč partizanom in partizanskim družinam. V partizanih je bilo tudi pet BOŽIČEVIH otrok, od katerih je sin Jože 1943 padel v borbi z Italijani, mlajši pa so delali v okviru mladinske organizacije na terenu.

V jeseni 1943 je bil izvoljen za odposlanca na kočevski zbor. Za zasluge v času NOB je prejel Spomenico 1941 in druga visoka odlikovanja.

Po vojni je prevzel vodstvo Vičarske zadruge v Kostanjevici in jo več kot 10 let uspešno vodil. Iz tega obdobja se bodo Janeza radi spominjali številni gojitelji in ljubitelji cvetka ter ga ohranili v častnem spominu.

Pred leti se je umaknil v zaslužni pokoj, da bi v krogu svoje družine in vnučkov po dolgih letih dela, trpljenja in ustvarjanja našel mir in počitek. Vendar so bili ti dnevi prekratki: prva in druga svetovna vojna ter trdo delo za obstoj številne družine so mu zrahljala zdravje tako, da je vidno slabel.

Umrl je zastrujen prvoborec, ki je vse svoje življenjske sile vložil v temelje nove socialistične Jugoslavije. Zupustil nas je preprost in skromen človek, a vendar tako bogat po ljubezni do svojega bližnjega.

Kako spoštovan in drag je bil Janez BOŽIČ, je pokazala tudi udeležba na njegovi poslednji poti. Številni borci in prijatelji od blizu in daleč so tega dne prišli v Podbočje, da bi se poklonili njegovemu spominu in se poslovili od borca in prijatelja.

Ob poslovnih besedah govornikov smo nemo zripi proti odprtemu grobu, kjer bo počivalo telo velikega pokojnika. Tolžila nas je edino misel, da bo njegovo duševno bogastvo živelo med nami.

FRANC DRAGAN

jak je bil na ruski fronti zajet in odpeljan v ujetništvo. V času oktobrske revolucije se je navezal revolucionarnih idej, ki so prišle do izraza v času NOB.

Po prvi svetovni vojni se je vrnil v domači kraj. Kmalu nato je prevzel očetovo kmetijo ter si poslal skrbno in delavno življenjsko družico, ki ga je zvesto spremljala v dnevih veselja in trpljenja vse do prerane smrti. V času med obema vojnama se mu je rodilo 13 otrok: devet fantov in štiri dekleta. Skupno z ženo sta jih vzgojila v naprednem duhu ter jih tako pripravila za življenje in borbo poznejšega časa.

Po prihodu okupatorja je bil Janez BOŽIČ med prvimi organizatorji osvobodilnega gibanja v vaseh vzhodnega predeleja Gorjancev. Ze 1941 in pozneje je skupno z ostalimi prvoborci kostanjevškega sektorja pridobival somišljenike za NOB, širil propagandno literaturo ter organiziral zbiranje sredstev za borbo proti okupatorju. Od 1941 do osvoboditve je bil v Božičevi

NOVO v svetu NAJNOVEJŠE pri nas

SVET IN ČAS

EDINSTVENA INFORMATIVNA ZBIRKA
ZALOŽBE MLADINSKA KNJIGA

Nastala je iz prepričanja, da nam je poznavanje in razumevanje naše preteklosti, občja, ki nas obdaja ter velikih dognanj na področju znanosti lahko pomaga, da dajemo naše današnje mesto in vlogo v svetu.

9 knjig zbirke

SVET IN ČAS

JE RAZVRŠČENIH V TRI SERIJE:

O NARAVI

- RASTLINE - ZEMLJA - GORE

Knjige spoznavajo bralca s čudi prirode, ki so nam včasih tako razumljiva, večkrat pa skoraj neznan svet pojavov in čudes, ki nam jih serija O NARAVI ob čudovitih slikah razlaga na vsakomur razumljiv način.

O ZNANOSTI

- ZDRAVNIK - SVETLOBA IN VID - ČLOVEK IN VESOLJE

Posrečen izbor knjig te serije nam omogoča, da se spoznamo s temi, v današnjem tempu življenja še kako pomembnimi vejami znanosti. Knjige so nazorna razlaga najnovejših dognanj in zanimivosti s teh, za modernega človeka tako aktualnih področij. Tekst dopolnjujejo mojstrske barvne in črnebebe slike.

O KULTURAH

- BIZANC - AMERIKA - EGIPT

Ce želimo spoznati sami sebe, se moramo vračati k starim časom, ljudem in idejam, katerim dolgujemo svoje sedanje poglede na umetnost, lepoto, vojno in še mnoge druge stvari. V knjigah se bodo bralci seznanili z bizantinskim imperijem, skrivnostno ameriško civilizacijo in s civilizacijo starega Egipta. Knjige so opremljene z odličnimi barvnimi reprodukcijami monumentalnih spomenikov teh dežel.

Letos bo iz vsake serije knjig zbirke SVET IN ČAS izšla po ena knjiga.

prihodnje leto bo izšel napovedan program v celoti potem pa ga bo založba dopolnjevala še z novjšimi knjigami teh in drugih serij

Knjige zbirke SVET IN ČAS, ki jih je založba MLADINSKA KNJIGA prevzela po veliki mednarodni založbi "TIME-LIFE INTERNATIONAL", bodo razveselile slehernega ljubitelja dobre, zanimive knjige, radi pa jih bodo prebrali bralci vseh starosti

- knjige so izredno poceni
- uporabne kot priročniki
- so trdo vezane, trpežne in lepo opremljene
- polne čudovitih, celostranskih barvnih fotografij ter
- v okras vsaki knjižni polici

Narčila sprejema založba za kompletno zbirko devetih knjig v treh serijah ali pa samo za posamezne serije po tri knjige.

Prednaročniška cena za komplet 9 knjig SVET IN ČAS je 540.- Ndin, t. j. 60.- N din za posamezno knjigo. Znesek lahko odplačajo naročniki v 18 rednih mesečnih obrokih po 30.- Ndin.

Ce se ne bi odločili za kompletno zbirko, lahko naročite tudi posamezne serije teh knjig. Cena posamezni seriji je 180.- Ndin, ta znesek pa lahko odplačate v šestih mesečnih obrokih po 30.- Ndin.

Naročniki bodo knjige zbirke SVET IN ČAS prejeli po znatno nižji ceni kot bo cena zbirke v prosti prodaji.

Knjige lahko naročite v vsaki knjigarni, pri zastopnikih in poverjenikih založbe ali pa neposredno pri oddelku za direktno prodajo založbe, Ljubljana, Titova 3, s priloženo naročilnico.

Za naše

NOVOLES prispeval 150 tisočakov!

Od izida zadnje številke smo prejeli za naše trojčke dve nakazili: upravni odbor NOVOLESA, Novo mesto, je odobril pomoč v znesku 150.000 Sdin (pripravljeni so bodisi nakazati denar, bodisi v tej vrednosti prispevati les za gradnjo), kolektiv Industrije obutve, Novo mesto, pa je iz sklada skupne porabe prispeval 10.000 S din. Obema kolektivoma za njun prispevek iskrena zahvala!

Ce k do zdaj zbranemu znesku dodamo še teh 160.000 Sdin, je do 9. julija ZBRANO: 2.445.177 Sdin.

Prizadevni prebivalci iz Škocjanskega konca (njihova imena bomo objavili prihodnjič) so mož tam zvozili do Korenetove hiše že ves potrebni gramoz. Kot nam je zatrnil predsednik KS Škocjan tovariš Pavle Zupet, bodo v prihodnjih dneh začeli voziti gradbeni material. Gradnja se bo začela še ta mesec.

Trojčki se vsem darovalcem in vsem, ki so opravili prostovoljne vožnje, lepo zahvaljujejo za pomoč!

Vaš DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA DL-1

ZALOŽBA MLADINSKE KNJIGE, Titova 3, Ljubljana

Ime in priimek _____
 natančen naslov _____
 poklic _____
 zaposlen(a) pri _____
 Naročam knjige zbirke SVET IN ČAS—
 Kompletno zbirko — 9 knjig za 540.- Ndin
 ▾ serijo O NARAVI — 3 knjige za 180.- Ndin
 ▾ serijo O ZNANOSTI — 3 knjige za 180.- Ndin
 ▾ serijo O KULTURAH — 3 knjige za 180.- Ndin
 Prednaročniško ceno bom odplačeval(a) — v rednih mesečnih obrokih po 30.- Ndin —
 — naskrat — po prejemu računa
 Pošlajte ustrezni trikotnik!
 Strinjam se s subskripcijskim pogojem, da prejmem knjige šele ko so odplačane
 Datum: _____ Podpis: _____

Napake naj odpravljaja tisti, ki jih ne dela!

Za neučinkovitost inšpekcijskih služb so prav gotovo krivi tudi naši zastareli in birokratsko zapleteni predpisi — Inšpekcijske davčne in druge službe imajo še vedno premalo pristojnosti

Ob ogorčenju zaradi nekaterih negativnih pojavov, ki ovirajo družbeni, ekonomski in samoupravni razvoj, se polajajo tudi vprašanja, kaj pri nas velja in kdo bi moral te stvari nadzorovati. Očitki so leteli tudi na neučinkovitost inšpekcijskih, davčnih in drugih služb pa tudi na naša zakonodaja. Zato smo povprašali za mnenja na oddelku za inšpekcijske službe, na oddelku za finance in na upravi za dohodke.

FRANC KOTNIK, načelnik oddelka medobčinskih inšpekcijskih služb:

Pri nas vse prepogosto ljudje krivično obsojajo inšpekcijske davčne in druge službe in trdijo, da molčimo in da odklanjamo pomoč pri odkrivanju negativnih pojavov v naši družbi. Vzrok za neupravičeno bogatenje in kopičenje nekaterih dobrin je prav gotovo v pomanjkljivosti in neurejenosti davčne politike, ki se že leta ni spremenila. Ni ti v občini niti v republiki ni urejene davčne politike, ki bi usmerjala razvoj zasebnih pobud in bila sposobna zajeti pretirane dobičke. Zasebniki prav zato in še zaradi nižjih davčev lahko uspešno konkurirajo družbenemu sektorju.

Naša zakonodaja je silno ostra do družbenega sektorja (posamezne gospodarske organizacije morajo plačati za prekrške tudi do 1 milijon S din), silno mila in blaga pa

je do zasebnikov (maksimalna kazen znaša 50.000 S din). Občani se ne bojijo zakona in tudi inšpektorja ne. Seznanjeni so s kaznimi, mirno jih pričakujejo in se le redko protivijo.

Pristojnost inšpekcijskih služb je zelo majhna. Tržni inšpektor lahko ugotavlja zakonitost ali nezakonitost poslovanja, inšpektor za delo pogoje dela v delavnicah, sanitarni inšpektor pa nadzoruje lahko le še zdravstveno stanje živil in ljudi, če delajo v živilski stroki.

Bogatenje nekaterih posameznikov pospešuje prav gotovo tudi neenotna davčna politika občinskih skupščin. Prav zato se nekatere obrti preseljujejo iz občine v občino, ne glede na bivališče obrtnika, pač pa tja, kjer so ugodnejši pogoji in nižje davčeve.

STEFAN SENICAR, načelnik oddelka za finance ObS Novo mesto:

Obrtnikov nismo mogli nadzorovati, dokler vodenje knjig ni postalo obvezno. S sestavo zasebne obrti ne smemo biti zadovoljni, čeprav se je bogato razbohotila. Na eni strani je najbrž še vedno premalo storitvenih dejavnosti, ki bi jih občani nujno potrebovali, na drugi strani pa so se posamezne obrti v zadnjem času razbohotile. V naši občini imamo več storitvene

obrti, ki je bila pavšalirana, in manj proizvodne obrti, ki bi morala biti obdavčena po prometu, vendar pa so ti obrtniki sklepali z občinsko skupščino pogodbe o višini davčnih obveznosti. Če je obrtnik to obveznost izpolnil, ga pač niso naknadno obdavčili. Naša davčna služba je še vedno taka, kot je bila pred dvajsetimi leti. Takrat je bilo zasebne obrti še zelo malo,

Nič več popuščanja pri dolžnikih

Crnomaljska občinska uprava za dohodke je ob koncu letošnjega junija zabeležila za 453.736 din neplačanih davkov. Dolžniki so zvečine kmetje in obrtniki, med temi pa je več takih, ki že več let odlagajo s plačili. Na zadnji seji občinske skupščine so o tem razpravljali in sklenili ukrepati. Uslužbenci davčne uprave bodo z odborniki in krajevnimi organizacijami na terenu ugotovljali, kdo je plačila zmožen in kdo ne.

Pri tistih, ki bi lahko plačali, ne bo več popuščanja. Med ukrepi, ki so jih omenjali na seji, so tudi rubeži, vknjižba na zemljo ali prodaja zemljišč. Neurejene davčne obveznosti so tudi krive, da je letos ostalo brez zdravstvene knjižice nad 500 občanov.

zdaj pa se je terciarna dejavnost močno razvila in pogosto davčna služba ni več kos svoji nalogi. Prav zato so morda mogoče utaje davkov in podobno.

JOZE GAZVODA, referent dohodkov od obrti, intelektualnih storitev in ostalih gospodarskih dejavnosti:

Zakon določa poseben postopek za ugotavljanje izvora premoženja in plačevanja obveznosti, vendar pa se uprave za dohodke tega ne poslužujejo. Prav gotovo je velik vzrok tudi v tem, ker občine nimajo davčnih inšpektorjev in ker je kader na upravi za dohodke maloštevilen.

V novomeški občini je 58 zasebnih prevoznikov. Letos se jih je na novo prijavilo 9, 4 pa so se zaradi ugodnejših pogojev in nižjih davčev formalno preselili v druge občine. Za kamion plačujejo zasebni prevozniki 2.250 din od tone nosilnosti, za prikolico pa še dodatnih 1.000 din na tono nosilnosti. Čeprav so tudi v naši občini ljudje, ki govorijo o prevoznikih, ki imajo dva ali še več kamionov, tega ne povedo naravnost, če je treba pomagati, da se take stvari razkrijejo. Prav zato morda ne vemo, da je v naši občini kdo, ki bi dajal svoj kamion na najem.

Konec leta bodo morali zasebni obrtniki, tudi prevozniki, oddati davčno prijavo, poročilo o prometu, stroških in čistem dohodku. Na podlagi teh podatkov bomo lahko ugotovili, kdo je utajil davke in kdo je pretirano bogatej.

Neuspeli načrt nasetitve Slovencev na Poljskem

3

STONE FERENC:
Vodil jo je SS-Sturmführer, dr. Günther Stier. Poleg njega so se je udeležili SS-Sturmführer Heinz Hummitsch iz državnega glavnega varnostnega urada, SS-Sturmführer Brückner iz vodstva Volksdeutsche Mittelle, SS-Obersturmführer Harders iz glavnega rasnega in kolonizacijskega urada ter SS-Hauptsturmführer Petri, višji vladni svetnik dr. Bethge in vladni svetnik Schröder iz štabnega urada.

tem se ne bo izpadel iz pomembnevalne akcije. Dokončno oceno »O« (ostainsatzfähig — sposoben za naselitev v vzhodni Evropi) bodo dali tistim, pri katerih pristojni višji vodja SS in policije ter zastopnik Stajerske domovinske zveze že bosta imela pomislekov za naselitev v vzhodni Evropi. Predlagali so, naj bi bila pri problematičnih populnih družinah kar se da širokosrčni. Iz vrst tistih Slovencev, ki bodo dobili nemško državljanstvo na preklic in ki bodo tudi spoznani za sposobne za naselitev v vzhodni Evropi, bo štabni urad izbral tiste, ki jih bo naselil v lublinskem distriktu. Samo ti bodo v Lodzu dobili preseleljenske izkaznice.

Kdo naj bi dobil »nemško državljanstvo na preklic«?

Na konferenci so sklenili, da bo osrednji vselitveni urad v Lodzu za pregled izgnanih Slovencev, ki so sposobni za ponemčenje in jim je treba po omenjeni Himmlerjevi splošni odredbi št. 19/I podeliti nemško državljanstvo na preklic, ustanoviti najmanj eno, po možnosti pa celo dve »leteči komisiji«, za pregled posameznih družin pa bo dal na razpolago svojo »iščno komisijo« v Lodzu. Komisije ne bodo imele v svoji sestavi nobene rasnega preiskovalca, ker so vse izgnane Slovence rasno že pregledali, in naj zato Volksdeutsche Mittelstelle sporoči osrednjemu vselitvenemu uradu v Lodzu njihove rasne ocene, da jih bo vnesel v kartoteko. Pri pregledu naj sodelujeta še zdravnik in zastopnik Deutsche Umsiedlungs-Treuhand-Gesellschaft. Nemško državljanstvo na preklic bodo podelili predvsem tistim, za katere bo predstavnik Stajerske domovinske zveze ugotovil, da so »domovini zvesti Stajercii, podeliti ga bodo celo tistim, ki jim bo dal slabo politično oceno, vendar pa lahko v tem primeru ugovarja njihovi naselitvi v vzhodni Evropi. Če kdo ne bo dobil nemškega državljanstva na preklic, s

Ko je Greifeltov namestnik Creutz 14. januarja s sklepi konference seznanil pristojne ustanove, jim je naročil, naj omenjene naloge čimprej izvršijo, ker se bodo že februarja začele sestavljanje vaše skupnosti za naselitev v Lublinu in je treba v vsako izmed njih poslati določeno število Slovencev v določenem razmerju.

Na konferenci v štabnem uradu dne 9. januarja 1943 so naročili, naj višji vodje SS in policije čimprej sporočijo osrednjemu vselitvenemu uradu v Lodzu imena tistih Slovencev, ki so sposobni za ponemčenje, da bi jih lahko začel čimprej pregledovati. Do konca februarja so poslali v Lodz sezname z imeni in ustreznimi podatki tistih Slovencev, ki so imeli rasne ocene od I do III+, in sicer za 3.377 družin s 15.532 Slovenci, od katerih so bili nekateri že v taboriških Volksdeutsche Mittelstelen, drugi pa še na delovnih mestih pod nadzorstvom višjih vodij SS in policije. Število tako prijavljenih iz posameznih pokrajin in območij višjih vodij SS državljanstva na preklic, s

Pokrajina	V taboriških družin oseb		Zunaj taborišč družin oseb		Skupaj družin oseb	
Spodnja Slezija	311	1.183	311	1.318	622	2.501
Saška	497	2.437	80	362	577	2.799
Brandenburg	5	12	—	—	5	12
Fulda-Werra	49	234	262	1.273	311	1.507
Hannover	31	130	—	—	31	130
West	—	—	150	947	150	947
Westmark	—	—	8	36	8	36
Rhein	48	225	111	509	159	734
Badensko	304	1.391	—	—	304	1.391
Süd-West	—	—	649	3.021	649	3.021
Württemberg	184	868	—	—	184	868
Sp. Bavarska	17	76	—	—	17	76
Svabska	98	396	—	—	98	396
Zg. Bavarska	46	191	—	—	46	191
Süd	—	—	159	692	159	692
Koroška	57	231	—	—	57	231
Skupaj:	1.647	7.374	1.730	8.158	3.377	15.350

(Sp. Slezija, Saška itd. so pokrajine, Fulda-Werra, West, Westmark, Rhein, Süd-West in Süd pa so območja višjih vodij SS in policije.)

Na osnovi teh pojavov je osrednji vselitveni urad v Lodzu januarja in februarja 1943 pripravil potrebno kartoteko in izdelal posebna navodila za preiskovalne komisije. Posebni pooblaščenec notranjega ministrstva v osrednjem vselitvenem uradu je 26. januarja izdelal elaborat o materialnih pravnih osnovah in formalnem postopku podeljevanja nemškega državljanstva na preklic izgnanim in za ponemčenje sposobnim Slovencev.

»Družinski poglavar« naj najprej objubi zvestobo nemškemu rajhu...

Pri materialnih pravnih osnovah se je naslanjal na »odredbo ministrskega sveta za državno obrambo o pridobitvi državljanstva na osvobođenih območjih Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske« z dne 14. oktobra 1941 in na odlok notranjega ministrstva z dne 10. februarja 1942.

V NOVOLESU odpravljajo režijo

V straškem NOVOLESU so se odločili, da bodo do konca leta odpravili režijo, zaposlene na režijskih delovnih mestih pa plačevali samo po opravljenem delu. Vodstveni kader že plačujejo tako, do konca leta pa bodo uredili nagrajevanje tudi za vse druge uslužbence.

2000 kopalcev v Dolenjskih Toplicah

Dolenjske Toplice so v zadnjem času zares oživele. Vsak dan prihajajo izletniki od vsepovsod, med njimi je tudi mnogo tujcev. Marsikdo med njimi je posebno vesel kopanja v zdravilni termalni vodi, še več kopalcev pa je ob športnem zunanem bazenu. Prejšnjo nedeljo je bilo v Dolenjskih Toplicah več kot 2000 kopalcev. Mnogi prihajajo na kopanje tudi z otroki, kajti letos so v Dolenjskih Toplicah uredili lep bazen za otroke in staršem ni treba nič več skrbeti zaradi pregloboke vode. Veliko obiskovalcev prihaja tudi v gostišče ob bazenu, kjer si vsakdo lahko prisrbi dober prigrizek. D. G.

Sejmišča

Za prašiče ni kupcev

8. julija so pripeljali kmetovalci na sejmu v Novem mestu 618 pujskov, prodali pa so jih samo 183. Za manjše so zahtevali 60 do 120 din, za večje pa 130 do 230 din. Kljub nizkim cenam za nakup pujskov ni nobenega zanimanja.

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 6. julija, je bil brežički sejem za prašiče bolj slabo obiskan. Naprodaj je bilo samo 190 prašičkov, prodanih pa je bilo 172. Manjši so šli v denar po 5 din, večji pa po 4,25 din kg žive teže.

V ponedeljek, 1. julija so obiskali novomeško tovarno zdravil KRKA najvišji predstavniki farmacevtske uprave Sovjetske zveze. V spremstvu generalnega direktorja mr. ph. Borisa Andrijaniča so si gostje ogledali gradnjo novih obratov v Ločni. KRKA bo letos predvidoma izvozila v Sovjetsko zvezo za dve milijardi S din svojih izdelkov. (Foto: M. Vesel)

Turizem bo naša skupna skrb

Vse dolenjske občine bodo odslej razvijale turistično dejavnost v okviru skupnega programa, v katerem je poudarjena celovitost razvoja turizma na Dolenjskem

Kljub izrednim pogojem za razvoj izletniškega, zdraviliškega in prebodnega turizma sodi Dolenjska še vedno med najbolj nerazvita turistična področja. Nekateri posamezniki, delovne organizacije in občinske skupščine so si že dolga leta prizadevali za hitrejši razvoj turizma v posameznih krajih. Prav zato, da bi njihova prizadevanja ne bila osamljena in da bi njihove želje in načrte uskladili, so se odločili pri Dolenjski turistični zvezi v dogovoru z občinskimi skupščinami Metlika, Crnomelj, Brežice, Krško, Sevnica, Ribnica, Trebnje, Novo mesto in Kočevje za izdelavo enotne študije: »Regionalni prostor

ski program razvoja turizma na Dolenjskem.« Program razvoja je izdelal zavod za izobraževanje kadrov in produktivnosti dela v Novem mestu. Pri izdelavi enotnega programa so upoštevali posebnosti in možnosti razvoja v vseh devetih dolenjskih občinah. Razvoj turizma v posameznih občinah pa so obdelali še posebej v posebni študiji. Vseh devet študij za razvoj turizma v posameznih občinah pa tvori skupno študijo, v kateri je še posebej poudarjena celovitost razvoja turizma na Dolenjskem, poseben skupni načrt turističnega razvoja. Program vsebuje malo slikovnega in

kartografskega gradiva, vendar je kljub temu vreden pohvale, kajti prav gotovo bo v marsičem pripomogel k enotnosti razvoja turizma in ekonomski upravičenosti izgradnje določenih objektov na Dolenjskem.

Artičani na prvem mestu

Društva prijateljev mladine združujejo 2273 otrok v občini. V tekmovalstvu je doseglo društvo iz Artič najboljšo mesto. Za njim so se zvrstila društva iz Brežic, Dobove, Globokega, z Bizeljskega, iz Cerkelj, iz Pišec, Kapel, Stare vasi in Velike Doline.

Za točkovanjem dejavnosti od lanskega do letošnjega aprila so prejela društva 4934 dinarjev. Ta denar je v glavnem namenjen za pomoč tistim otrokom, ki bodo letovali v Savudriji.

Na slavnostno okrašen tribuni je bil med gosti tudi predsednik glavnega odbora ZZB Slovenije Franc Leskošek-Luka. (Foto: R. Bačer)

VELIČASTEN SHOD ZDRUŽENE TOVARNE ISKRA

4. julija več tisoč ljudi v Semiču

V brezovem gozdiču pri Semiču je bilo veliko srečanje vseh Iskrinih kolektivov in hkratni osrednja borbevska proslava črnjaljske občine — Na častni tribuni tudi Franc Leskošek-Luka — Prireditev je bila odlično organizirana, kar je v glavnem zasloga Semičanov

Na praznični dan so se že od zgodnjih jutranjih ur dalje oddorjali avtomobili in avtobusovi. Iz vseh krajev Slovenije, kjer ima tovarna ISKRA svoje kolektive, prav tako iz nedavno pridruženih radioindustrijskih RIZ Zagreb, so prihajali delovni ljudje na veličasten shod združene ISKRE v Se-

Kolpa je kar pretopla

Stotine in tisoči ljudi se že dobrih 14 dni hodijo kopat v Kolpo, ki ima že 26 stopinj. Posebno ob nedeljah skoro na prostoru, kamor bi lahko sedel. To velja posebno za kopalnice v Metliki in Podzemlju. Malo manj vrveža in meče je edine na Vinici, kamor izletniki od drugod se ne pridejo v večjem številu zavoljo slabe ceste.

Zdaj se je uveljavila praksa, da Otočec in prostora ob Kriču ob nedeljah do zadnjega kotička zasedejo zagrebčani, motorizirani Novomeščani derejo v Podzemlje in Metliko, in tako je gneča vsepovsod nezmožna.

Letos v Kočevju vrsta proslav

V Kočevju pripravljajo proslave raznih važnejših obletnic. Najpomembnejša bo 25-letnica prvega Zbora odposlancev Slovenskega naroda. Planinci bodo proslavljali 75-letnico ustanovitve prvega slovenskega planinskega društva. Naslednja pomembnejša obletnica je otvoritev bivšega doma Sokola, sedanjega doma Jožeta Šeška, ki je bila pred 40 leti. Oktobra bo minilo tudi 5 let od otvoritve novega doma telesne kulture. Veliko obletnic je letos, zato bi jih kazalo uskladiti s praznovanjem občinskega praznika oziroma 25-letnice Kočevske zbornice.

Nov avtobus s prikolico

V zadnjem času se je avtobusni promet zares izboljšal. Prevozi v avtobusih so udobnejši in tudi številnejši. Na progi proti Kočevju vozi nov avtobus s prikolico, s katerim se vozi lahko več potnikov. Upravičeno pričakujemo, da avtobusi odselej ne bodo prenatrpani in da bo tudi prevoz šolarjev boljši.

ČESTITKE ŠOFERJEM!

Šofer Stane Mantanovič, ki vozi na progi Ljubljana—Loški potok že 13 let, je vedno nasmejan, čeprav je ta progja težka in zahteva največjo previdnost. Stane se kljub temu še nikoli ni zbal vožnje in je doslej varno spjel z avtobusom tudi na odseku ceste Lužarjev breg, ki je na tej cesti največji. Njemu in vsem poklicnim voznikom na naših cestah so namenjene za dan šoferjev — 13. julij naše iskrene čestitke in še želja: SREČNO VOZNIJO! (Foto: Franc Modic)

V. P.

Kamion s prikolico je naložen. Šofer Jože Bobek in pomočnik Edi Arh se nasmejano odpravljata na dolgo vožnjo proti Beogradu. (Foto: Jožica Teppy)

Usodna požrešnost

Raymond Rust (29 let) je stal zaradi vloga pred nekim londonskim sodiščem. Ko je tožilce na razpravi povedal, kako je policija vloga razkrinkala, je bil Raymond tako presenečen, da je priznal še tri druge vloge. Na misli v stanovanju, kamor je vstopil, je ležal kos sira. Požrešni Raymond je ugriznil vanj in zapustil v siru viden odtis svojih zob. Policija je poiskala v kartoteki kaznovanih mož s posebno oblikovanim sekalcem.

14 tisoč ton radioaktivnega prahu v Atlantiku

Po izjavi predstavnika evropske komisije za atomsko energijo so letos potopili v Atlantiku 14 tisoč ton radioaktivnega pepela. Ta radioaktivni pepel so spravili v betonske bloke in ga potem spustili 5 tisoč metrov globoko. Atomski odpadki izvirajo iz britanskih, francoskih, zahodnonemških, belgijskih in nizozemskih atomskih reaktorjev. Strokovnjaki poudarjajo, da radioaktivni pepel ne ogroža niti človeštva niti morskega živalstva. (Iz PROSVETE Chicago)

Vsak dan s tovorom v Beograd in še dalje

Podjetje TRANSPORT v Krškem se ukvarja s tovarnim prometom. Na voljo ima 23 kamionov, zaposluje pa 43 delavcev in 10 vajencev. Tovor vožnjo šoferji po celi državi. Zadnje baze se v podjetju pritožujejo nad nelojalnimi konkurenčnimi, ki jim povzročajo precejšnjo škodo.

Podjetje oskrbuje s papirjem tudi tiskarno DELO v Ljubljani, Mariborski tisk v Mariboru, ter VJESNIK in INFORMATOR v Zagrebu. Kljub težavam znaajo poskrbeti za delo, naročila pa si bodo ohranili najlažje s pravočasnim in solidnim prevozom.

Pobratimstvo podpisano še v Metliki

(Nadaljevanje s 1. str.)

pa so jim z barvnim filmom »Sprehod po Beli krajini« pokazali lepote dežele med Kolo in Gorjanci. Gostje so si ogledali tudi novo osnovno šolo, na kateri sta župan italijanske občine in predsednik metliške občinske skupščine podpisala drugi izvod listine o pobratenju obeh mest. V spomin na ta dogodek so zastopniki občine Ronchi izročili Metliki lep vezan

stopil tudi pevski zbor Srečo Kosovel.

Naslednji dan dopoldne sta imela občinski svet občine Ronchi in občinska skupščina Metlika skupno slavnostno sejo, na kateri sta župan italijanske občine in predsednik metliške občinske skupščine podpisala drugi izvod listine o pobratenju obeh mest. V spomin na ta dogodek so zastopniki občine Ronchi izročili Metliki lep vezan

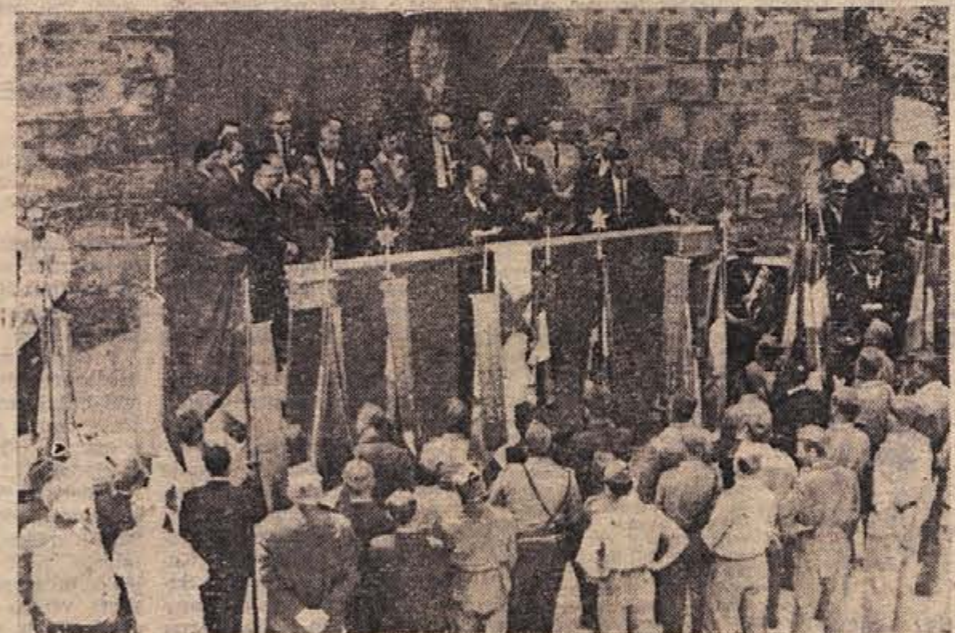
prapor z grbom svojega mesta in keramični relief svoje občinske hiše, vloženi v lepo intarzirano šatuljo. Ob tej priložnosti je bila še druga svečanost: prvoborec poslanec Niko Belopavlič je predal metliški mestni organizaciji Zveze borcev nov prapor. Sledilo je prijateljsko srečanje na Pungartu, ki je trajalo, dokler se niso gostje iz pobratenege mesta polni lepih, priskrbljenih vtisov odpeljali proti domu.

Metličani so 3. julija gostoljubno sprejeli delegacijo italijanske občine Ronchi. Na fotografiji: gostje prihajajo k sprejemu v občinsko skupščino. (Foto: R. Bačer)

Gedalje več duševnih bolnikov v Ameriki

Hkrati s razvojem industrije in širjenjem modernih civilizacijskih pridobitev narasča v razvijenih državah število duševnih in duševnih bolnikov tako izrazito, da odgovorni ljudje razpravljajo o najustrešnejši zdravstveni mreži za te bolnike. Ustrezne zdravstvene postaje namestijo za zdaj ustanovili v 128 mestih in večjih naselbinah. Upajo, da bodo imeli do leta 1970 za peto central, do leta 1975 pa naj bi bilo v Združenih državah okoli tiva tisoč takih zdravstvenih postelj. Pravijo, da bo potem mogoče zadovoljivo poskrbeti za devetnajst milijonov živčno ali duševno bolnih Američanov. (Iz PRORSVETE Chicago)

S SREČANJA BORCEV KOZJANSKEGA ODREDA V BREŠTANICI: Pogled na slavnostni prostor med govorom podpredsednika republiške skupščine Dr. Jožeta Bričleja. (Foto: M. Vesel)

Pustite živali v hostah!

20. junija smo poročali o srnci, ki je prišla na nobiskva v naše uredništvo — seveda ne sama: prinesel jo je Jože Drenik z Dol. Težke vode. Lovci mu hudo zamerijo, ker je mlado srno sploh vzel v gozdu: lovski družine veliko vlagajo v načrtno rejo divjadi in hočejo imeti polne, bogate hoste. Dreniku so le s težavo dopovedali, da srnica nima v mestu kaj iskati (žal je prišel tudi k nam, v uredništvo lista, precej vinjen in se je s srnico spostavljala še nekaj časa po novomeškem Glavnem tgu!). No, živalco so potem le odnesli nazaj v gozd in s prikazanjem na pištal tudi privabili staro srno, da je prišla k mladiču, ki je veselo odkakljal z mamicco. Drenik je namreč je povedal, kje je srnico nased in to je malega zgrubljenčeka tudi rešilo.

Lovci prosijo: PUSTITE MLADIČE GOZDNIH ŽIVALI V GOZDU, ne nosite jih domov, četudi so sami na gozdnih parobkih ali jasihi! Zares: bogati gozdovi so naš ponos in bogastvo! Spoštujemo zato tudi napore lovec!

ČETRT STOLETJA OD BITKE NA SUTJESKI

Začetek ofenzive je partizane res presenetil. Vendar je Vrhovni štab hitro ukrepal. Tito je odločil, da se ustavi umik proti Srbiji. Ze 18.maja je dal svoje povelje: da bi čimprej prišli iz obroča, morajo na zahod, proti Bosni! Drzna odločitev intuitivnega vojskovodje je pomenila prelomnico. Po Golgoti na Sutjeski je šla revolucija v zmagovito ofenzivo...

Juriš na nebo

Ce je kdaj kdo v borbi zase in človeka juril na nebo, potem so to storili partizani na Sutjeski.

Najprej je sovražnik 15.maja stisnil obroč. To je prekinilo okrevanje in zdravljenje ranjencev. Potem so se partizani skušali prebiti proti Foči, toda sovražnik je zasulil ta pokus in še bolj zožil obroč. Tedaj so šli čez Vučevo proti Sutjeski. Sovražnik je prvi prišel na Vučevo, toda šesta vzhodnobosenska in prva proleterska brigada sta ga pognali v strmoglav beg po skalnih strminah. Pot iz obroča je peljala samo čez Sutjesko. Tam je bilo edino upanje, in zdelo se je, da zelo majhno.

Levi bok prehoda čez Sutjesko na Zelengoro je branila druga dalmatinska brigada. Tej je uspelo, da od 5. do 9. junija zadržala sovražnika in mu onemogočila prodor na Tjentiste. To je bil eden izmed usodnih trenutkov.

Pošastni prizori

Na strminah je borec zvilala utrujenost, čutila se je v udih in kosteh. Na živih utrujenih se je sestirjala kri. Mrtvi in živi so bili enako zunaj življenja. Nad vsemi je ležala mora lakote, hušja od bruhanja sovražnikih mitraljezov in rjovenja topov; lakota, združena s tifusom.

»Na poti smo srečali edončen tufisarjev. Bil so podobni prikaznim, ki se brez dolocenega cilja potikajo po teh brezpotnih krajih.

Nenadoma smo ob poti zagledali onemoglega konja. Ob njem je bil prav tako izčrpan borec. Na eni nogi je imel raztrgano čoklo, druga je bila bosca in je krvavela. V drhteči roki je držal nož. Od živega konja je poskušal odrezati kos mesa. Toda ni imel moči. Tudi konj ni imel moči, da bi se branil.

— Tovariš, je rekel z rahlo drhtečim glasom, odsekaj mi kos mesa, če želiš, da bom še živel...

S hrbtov in z neba pu žvižgajo kroglice in rjove grante. Trgajo zemljo in kosti...

V zadnjem obdobju enomesečne bitke, enomesečnih naporov, za katere bi težko verjeli, da so sploh v mejah človekovih moči, se je po najbolj mračni noči od 9. na 10. junij glavnina partizanskih sil prebila do Zelengore in dalje na sever. Z njo je 15. junija prišel na Jahorino tudi Vrhovni štab.

Ob istem času je bil drugi del sil narodnoosvobodilne vojske šele v premiku od Pive čez Vučevo proti Sutjeski. Tretja udarna divizija pod poveljstvom Save Kovačevića je dobila nalogo, da zavaruje umik glavnine in da poskrbi za ranjence.

«Naše stanje ni v redu...»

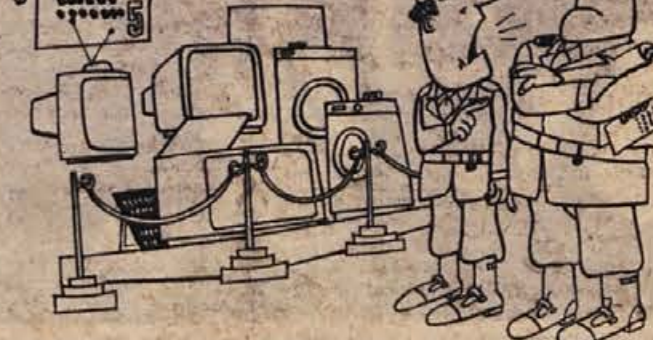
Smrt je najprej pokosila skupno ranjencev. Niso mogli naprej. Ostali so v votlinah okrog Pive.

Divizija Save Kovačevića z delom centralne bolnišnice in preostalih ranjenci je bila 10. junija obkoljena na Vučevo. Legendarni komandant je odločil, da se je treba čez Sutjesko prebiti na Zelengoro. V predhodnici je bila prva dalmatinska brigada. Prebijala se je, čeprav zdesetkana. Nemci so za njo znova zaprili obroč.

Partizanske formacije so razpadale in se kot čudodelni ptič Feniks spet znova porajale, samoiniciativno, iz posameznikov. Komandant brigade Velimir Jakić je članu Vrhovnega štaba Ivanu Milutinoviću takole raportiral:

»Član si Vrhovnega štaba, jaz pa sem vojak. Hočem ti raportirati. Stanje v naši brigadi je težko in ni v redu. Komandni kader je večinoma padel. Od sedemsto borcev, kolikor jih je imela naša brigada, ko je šla v to borbo, jih je padlo tristo dvajset. Ranjenih je veliko, ne vem koliko. Povej tovarišem, da je naša brigada na svojih položajih in da bo tam tudi ostala. Smrt fašizmu, svoboda narodu!»

POSLEDNJA RIJEČ TEHNIKE...

— Tovariš desetar, mar vaša beseda ni vedno zadnja? (Iz vojaškega lista ZA DOMOVINU)

KAJ SO PRED 50 LETI PISALE DOLENJSKE NOVICE

Smarješke toplíce na Dolenjskem je kupil od profa Margheri g. Alojzij Zajec, posestnik in vintarčec iz Spodnje Šiške ter imeljni zgradbe »Bellevue«. Ljudstvo je nad to spremembo posestva prav zadovoljno, ker stavi v novega posestnika, ki je znan kot podvezetni mož, vso nado in prepričanje, da bo to, sicer malo znane toplíce, povzročili stasoma v dobro obiskavano kopalnico. Lepa, zdrava lega tega okraja bi privabila mnogo gostov, posebnih torej, če bi bile toplíce urejene.

— Na Petrovo je strela udarila na Gor. Lokvilec v hrusko in užgala poleg stojeci govejci hlev posestnika Malneriča. Hlev je pogorel. Ljudje so ubranili, da se ogenj ni razširil. Skorjo istočasno je strela udarila v Magovih in v pod, ki je tudi dočila pogorel. — Na hrvaški strani čez Kulpo je naredila toča občutno škodo.

Zenitna ponudba. »Izobražena ženska, kolesarica, ki prevozi v eni uri 25 kilometrov, se želi poročiti z moškim, ki v eni uri ravno toliko prevozi. Tajnost častna reč, vera zasebna (privatna) reč, denar glavna reč, vse drugo postranska reč. Ponudbe na uredništvo Dol. Novic.«

Dolenjska. Možakarček pride zelo težko obložen iz Trske gorice domov. Zenica regla kot budičček, on pa vse truden pomrma: »Zapiši, da jutri preberem, nočaj itak ne razumem nič in zapomni bi si še manj!«

Nujno se priporoča opraščenec in nepotrjenim ošabam, naj nosijo vedno sboj uradna potrdila o opraščenju, da ne bodo imeli morebitnih neprilic, ker iščejo vojaške patrulje dezertarje.

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, BOLHE, MOLJE...

KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

BRADLOMI VESOLJU

AMERIŠKA ASTRO-NAVTA STA DOŽIVLJALA TEŽKE TRENUTKE.

POSKUSITE SPRAVITI SVOJE REZERVE KISIKA V KOMORE. POLET NA MARS JE PREKINJEN. POVOJNA IZŠTELETIV V SMERI ZEMLJINE OBBITE.

PRE-KIOPIL SEM REZERVE, TO JE KISIK, KJE PCLRI VZICAL-LIJH KOMOR IZ TERA! KAJ NAJ STORIVA, KONTROLA, KAJ NAJ...

TO NEKAJ BLISKOVITIH TELEFONSKIH POGOVORIH JE PADLA ODLOČITEV...

PRISLUŠKOVANJA SLUŽBA V BRJOKNURU JE BUDNO SPREMLJALA OBUPRIA PRIZARBEVANJA AMERICANOV.

Ubran začetek Dolenjskega poletja 68

29. junija ob 15. uri je bil v zdraviliški dvorani Dolenjskih Toplic prvi koncert letošnjega Dolenjskega poletja. Nastopili so gostje iz prijateljske Avstrije, harmoni-

Debeljak bo spet razstavljal

Dne 22. julija bo v prostori delavske univerze v Ribnici spet razstavljal domači slikar-amater Andrej Debeljak. Razstava bo odprta v počastitev dneva vstaje, trajala pa bo predvidoma najmanj teden dni. Predvideva jo, da jo bo posnela tudi TV. Debeljak je v Ribnici že večkrat razstavljal.

Rast kvalitete in množičnosti

Predstavniki občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij iz Spodnjega Posavja so se 3. julija srečali v Brežicah, da bi skupaj ocenili uspeh posavske kulturne revije. Program je bil leto izredno bogat in pester. Prireditve so se začele 4. aprila in so trajale do 15. junija. Najbolj razveseljiva je pri tem ugotovitev, da se več množičnost in da se obema boljša tudi kvaliteta.

Udeleženca Forme vive

V Kostanjevico na Krko sta že prišla prva dva udeleženca letošnje Forme vive. To sta Japonec Takeda Mitsuyuki in Romun Ciuca Eugen. Oba kiparja sta že pričela z delom. Za njuno delo je v Kostanjevici veliko zanimanje, saj imata za seboj že lepo število umetniških del.

Na Znančevih njivah nova izkopavanja

Na Znančevih njivah v Novem mestu so začeli z izkopavanjem manjše gomile. Pri izkopavanju je arheolog Tone Knez našel na žaro in ostanke ogrlice. Znančeve njive so letos med najzanimivejšimi arheološkimi najdišči v Sloveniji, izkopavanja pa so za stroko prav gotovo kar največjega pomena.

Trdinovi predmeti

Znana ljubiteljica umetnin tov. Jelka Grosova iz Novega mesta je darovala Studijski knjižnici Mirana Jarca krožnik in žlico, ki ju je uporabljal Janez Trdina. Predmeta je tov. Grosova dobila od svoje svakinje Hrovatove, por. Dular. Njeni starši (Hrovatovi) so kupili Trdinovo hišo in pri njih je Trdina živel kot učitelj. Kadar so mu postregli z jedjo, je Trdina vselej želel imeti isti krožnik in žlico. Ko so se Hrovatovi izselili iz Novega mesta, so v spomin na Trdino vzeli s seboj omenjena predmeta, ki sta prišla sedaj v knjižnico. Tov. Grosova je obljubila, da bo poizvedela še za nekatere Trdinove predmete.

kaški zbor iz Beljaka pod vodstvom Rudolfa Pilicha in desetlanski mešani zbor iz Brnc, ki mu je dirigent prof. Helmuth Wulz.

Mladi harmonikarji — najmlajšemu je devet, najstarejšemu pa dvaindvajset let — so z mladostnim zanosom in z izredno preciznostjo obvladali raznovrsten in zahteven program; posebno sta navdušila Concerto grosso št. 9 Archangela Corellija in Cukrček ter Čevljarska polka Tilla Schlunka.

Pevska skupina iz Brnc pa se je predstavila s čudovi-

tim izborom madrigalov angleških, italijanskih, nemških in avstrijskih skladateljev ter s starimi in novjšimi koroskimi pesmimi. Njeno predajo je bilo pravo presenečenje in so ga poslušalci nagradili z navdušenim ploskanjem.

Gostje so zvečer nastopili v Smarjeških Toplicah. Njihovo prelepo naravno okolje je dalo koncertu še poseben čar.

4. julija so v Smarjeških-Toplicah nastopili pevci delavskega prosvetnega društva »Dušan Jereb«.

Koncert slovenskega pevskega zbora iz Stare Gorice v Novem mestu

V soboto, 29. junija, je bil v Domu kulture v Novem mestu koncert slovenskega pevskega zbora iz Stare Gorice. Koncertirala sta dva zbor: moški pevski zbor Mirko Filej, ki ga vodi Klančič, in mešani pevski zbor »Lojze Bratuž«, ki ga je v odsotnosti dirigenta vodil Spacapan. Pevska zbora iz Gorice sta s tem koncertom vrnili obisk glasbeni šoli iz Novega mesta, ki je imela svoj koncert v Stari Gorici 2. junija letos.

Pevska zbora sta izvajala skladbe Mirka Fileja, Lojzeta Bratuža, Emila Komela, Srebotnjaka, Rada Simonitija, Vinka Vodopivca, Hajdriha, Mendelssohna, Rožanca, Devetaka in dr. Zvečer prvi akordi so pritegnili poslušalce v dvorani s svojo čisto intonacijo, ki se je stopnjevala z izredno lepo dinamično posameznih pesmi in dopolnjevala z izrazito artikulacijo tekстов tako, da smo zastrmeli ob dejstvu, da je pred nami ansambel, ki je umetniško dozorel in nam nudi izreden užitek doživeti slovensko narodno in umetno pesem zamejskih Slovencev, preležo s toplino zavesti, da pripadajo tudi oni nam, ki živimo v svobodni domovini. Prav ta zavest, da so Slovenci, ki so odrezani od nas, ter ponos, da kjub vsemu ostajajo tu, kar so, sta vrela ob vsakem zlogu, z vsakim akordom in se zlivala v čudovito izpoved ljudi, ki globoko verujejo v nekaj več, kot v golo življenje, ki globoko čutijo, da jih glasba, pesem in umetnost čvrsto vežejo z nami. Prijazni moramo, da smo med amaterskimi zbori redko poslušali tako dovršeno muziciranje.

Pred polno dvorano je zamejske

Slovence pozdravil podpredsednik skupščine občine Novo mesto tovarniški Avgust Avbar. Po koncertu pa so pionirji novomeške glasbene šole prinesli na oder cvetje in sliko Novega mesta, ravatelj Glasbene šole tov. Ernest Jazbec pa se je zboru zahvalil za obisk in za gostoljubje, ki ga je šola uživala pri njih.

FORMA VIVA POTUJE: V soboto 29. junija so v Karlovcu odprli v prijetnem parku ob Korani II. koranski park skulptur. Letos so po jasicah razstavili 8 del naših znancev iz kostanjeviške FORME VIVE. Skulpture bodo tu dva meseca, potem pa jih bodo vrnili. Ob otvoritvi razstave, ki se prvič predstavlja ljubiteljem v sosednji republiki, je v imenu prireditelja govoril Nikola Tomič, podpredsednik občinske skupščine Karlovca, v imenu gostov pa predsednica upravnega odbora FORME VIVE inž. Vilma Pirkovič. Na sliki: obiskovalci in gostje v koranskem parku (Foto: M. Moškon)

KOSTANJEVIŠKI GLEDALIŠČNIKI NAVDUŠILI

Po sedmih letih v Novem mestu

V torek, 18. junija so v Novem mestu gostovali kostanjeviški gledališčniki s Finžgarjevimi Divjim lovcem. Dvorana je bila popolnoma in zvečer polna. Občinstvo je predstavilo toplo sprejelo. Po predstavi sem se pogovarjal z nekaterimi igralci ter režiserjem. Svoje vtise ob gostovanju v Novem mestu so strnili v tele stave (Kostanjevičane je v Novo mesto povabil kolektiv tovarne zdravil Krka):

IVAN MLAKAR: »Pred sedmimi leti smo v Novem mestu zaigrali Mladost pred sodiščem. Bilii smo gostje republiške revije. Zakaj

vsja ta leta nismo gostovali tukaj? Verjetno se ne da dobiti dvorana... Kaže, da je teže kot v Trstu ali na Koroskem. Lepo bi bilo, ko bi bilo več takih podjetij, kot je tovarna zdravil Krka...«

JOZE KOVACIČ: (Pri predstavi sibirski za tonske posnetke). V Novo mesto smo prišli s prav dobrimi občutki. Kaže, da je zamujeno popravljenost ter da nas hoče gledališko občinstvo še videti na svojih deskah...«

JOZE JANKOVIČ: »Zelo rad prihajam v Novo mesto, saj sem tu hodil v gimnazijo. Ponosen sem, če Novo mesto povabi nas, podeželske gledališčnike, v svojo sredo. Veseli smo, ker nas je publika tako lepo sprejela...«

LADO KUKEC: »Da, pred sedmimi leti smo bili v Novem mestu... Ne vem, kako da vezl med Novim mestom in Kostanjevico niso bile živahnije, saj nas prej ni vabilo mesto niti kot sedaj okraja, kasneje občine, niti kot vsiji kulturni center... Sedaj nas je povabil kolektiv Krke...«

LADO SMREKAR: »Vabilo v Novo mesto, našo dolenjsko metropolo, me je nadvse razveselilo. Ze z Zalo smo iskreno želeli srečanja z novomeškim občinstvom. Taktično tega nismo mogli uresničiti. Ne vem, zakaj, toda na 33 odrih smo bili, v Novem mestu pa ne. Zdalj se je zavezal za nas kolektiv tovarne Krka s svojimi

directorjem Borisom Andrijančičem. In kaj smo želeli povedati s tem kmečkim praznovanjem, ki smo ga zdaj prireditli v Novem mestu? Da smo tudi v Podgorju navezani na svojo metropolo, čeprav smo največkrat sami. Boris Andrijančič je pretrgal to samoto in nas s svojim velikodušnim povabilom še tesneje navezal na Novo mesto. Povezanost vse dolenjske regije, ki jo tako uspešno in neopretgoma goji Dolenjski list, se zadnje čase širi tudi v muzejski, galerijski, in zdaj verjamem, tudi v gledališki sferi. In to me ob tem gostovanju najbolj veseli. Počrta iz dvakrat polne dvorane pa je dokaz, da so nas ljudje lepo sprejeli in da si še želijo srečanj z nami.«

PETER BRESČAK

IZ POPOTNE BELEŽKE

Mladi likovniki v Sisku

Srečali so se v Novem mestu. Dijaka črnomalske šole Anica Švajger in Andrej Marincek sta tu spoznala še tri sovrstnike. Ti so: Janez Pavlin, Tine Furlan in Anton Vovko. Skupina petih dijakov potuje v Sisak. Pošilja nas novomeški mladinski komite, gremo pa na srečanje mladih likovnikov.

Dan je preprečen z mehkiimi sivimi oblaki in kaplje dežja nas spremljajo vso pot. V Sisku se srečamo z mladiimi likovniki iz Siska, Banjaluke, Bihaća, Karlovca, Kutine, Petrinja in Dvora. Rahlja zadržanost, plaho sproščen nasmeh in stiskanje rok

so živele tam. Iz lešenih sten dihajo leta in domačnost. Mladi likovniki se odločajo in izbirajo motive... Vsaka paleta ima svoje odtenke, svoj mladi svet, toplih in hladnih barv.

V centru za kulturo je večerna prireditev. Posavske pesmi božajo uho. Glas tamburic s svojo svežo, razigrano domačo ritmiko vznemirja gledalce...

Nedeljsko jutro. Tisti, ki niso končali svojih del, se vračajo k motivom. Ob enajstih oddajo slike in risbe. Razstava bi morala biti na prostem, vendar dež spremeni načrt. Razstavni prostor naj-

Večer dalmatinskih pesmi

V okviru prireditev Dolenjskega poletja 68 bo v soboto, 13. julija, v gradu Otočec nastopil ansambel Dalmacija z večerom dalmatinskih pesmi. Zavod za kulturno dejavnost ter Turistično društvo Otočec-Smarješke Toplice vabita občane, da se udeleže tega zanimivega večera pesmi.

VLADO LAMUT: Čolnar Vide — Ivan Mlakar v Kloštrskem žolnirju, ki so ga pred leti igrali na kostanjeviškem gradu.

Božidar Jakac v krški galeriji

Slovesnostim ob krškem občinskem prazniku se je v sredo, 3. julija, pridružila še slovesnost v majhni, toda nadvse primerni galeriji v Krškem. V njej je slovenski slikar Novomešan Božidar Jakac razstavil šestindvajset grafik iz zadnjih tridesetih let. Okoli mojstra so se tega dne zbrali številni ljubitelji njegove umetnosti, občani Krškega in okolice, krški in novomeški predsednik občinske

skupščine, Jože Brilej, Franc Šetinc, Radko Polič, Boris Kalin, predstavniki galerij in kulturnih ustanov iz Ljubljane, Novega mesta, Brežic in Kostanjevice na Krki... skratka, na moč je bilo slovesno, ko je tov. Uršičeva v imenu galerije (ki jo, mimogrede bodi povedano, na moč uspešno vodi) pozdravila mojstra Jakca. Dr. Emilijan Čevc je v govoru o Jakčevem delu med drugim dejal: »Jakac je

realist v tistem klasičnem pomenu besede, ki odseva resničnost v terčico poezije, pa naj gre že za slikovno razgibanost plavžev ali za doživljanje iz partizanskih dni z dokumentarno iskrenostjo portretov. Z izrednim mojstrstvom skuša sleherni grafični tehnik izvesti kar največ tiste izraznosti, ki tudi upodobljeni vsebini najbolj ustreza, pa naj gre za dantejevsko pokrajino Velikega kanjona v Ameriki ali za razmišljujočo lastno podobo. Spet se srečamo z Novim mestom, na katerem odkriva Jakac vse življenje nove lepote kakor nekdo, ki se vedno vrača k prvi ljubezni...« In ko smo pri Jakčevem Novem mestu: mojster se je zahvalil prirediteljem in vsem prisotnim, ki so prišli na otvoritev razstave, ter je znova omenil Novo mesto kot nekaj, kar mu res veliko pomeni.

Jakčeva razstava v Krškem znova potrjuje, kako je mojster navezan na domači kos zemlje, kako se mu vedno znova vrača in kako polno v njegovih delih živi. Razstava Jakčevih grafik v krški galeriji bo odprta od 24. julija.

P. B.

Učenci krške osnovne šole pozdravljata v galeriji slikarja akademika Božidarja Jakca. Razstava njegovih grafik je bila odprta 3. julija. (Foto: Jožica Teppey)

je kratek uvod v dva dneva, ki jih bomo preživeli skupaj. Peljejo nas v hotel Panonijo. Steklена avla s širokimi mehkiimi fotelji, zavitiimi v zamolčko zelenje ločnic, nudi prijeten uvod v najlepši del Siska. Dijaki postanejo za dva dni lastniki majhnega razkošja hotelskih sob.

Vozimo se po dolgih, razpotegnjenih ulicah mesta. Mladi likovniki iščejo s pogledi posamezne dele bežičih ulic, kjer se moderna arhitektura srečuje z barokom in klasicizmom. Iščejo motive. Najslikovitejši predel se odpira v toku Kolpe in Save, v iskanju njune skupne poti. Male ladje dremlejo na naslonjene na breg. V zunanem kompleksu starega gradu iz 16. stoletja je Etnopark. Zanimive so tipične posavske hiše. Sem so jih prinesli iz vasi, prav takšne, kot

demo v dom JLA. Razstavo zaključijo svečano kosilo in razdelitev diplom. Zahvalimo se organizatorju likovnega srečanja v Sisku. Smeš, stiskanje dlani besede v slovo se lepijo z dežjem in sivimi, gostimi oblaki.

BOZA PODERGAJS

ansambel
DEHORS

OTOČEC v novi restavraciji
ples vsak dan
(razen ob ponedeljkih)

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

oddelek za zdravilna zelišča
NOVO MESTO, Novi trg 9,
telefon: 21-304

**NABIRALCEM
ZDRAVILNIH ZELIŠČ**

priporočamo, da v mesecu juniju in juliju nabirajo predvsem naslednja zdravilna zelišča:

CVET: plavice s čašo, plavice brez čaše, mačke tačice, lipe in bele deteljice

LIST: gozdne jagode, jetrnika, borovnice, ozkolistega trpotca in pljučnice-pljučnika

RASTLINO: hribske rese, tavčentrože, vodne kreše, grenke ramšele, navadne ramšele, ženiklja, jetičnika in zimzelena

KORENINE IN KORENIKE: arnike, gladeža, sladkih koreninic, medvedovih tac, velikega divjega janeža in malega divjega janeža

Poleg naštetih pa odkupujemo še razne druge vrste zdravilnih zelišč.

Na željo vam pošljemo cenik.

Vsem nabiralcem sporočamo, da odkupujemo zdravilna zelišča in suhe gobe tudi v naši odkupni postaji v Novem mestu, Novi trg 9 (avtobusna postaja) Pošiljke nad 30 kg pošljite po železnici na naslov: KRKA, oddelek za zdravilna zelišča, železniška postaja Novo mesto.

Zdravilna zelišča in suhe gobe plačujemo po dnevnih cenah

ORGANIZATORJEM IN ZBIRALCEM priznamo za njihovo delo provizijo po dogovoru.

Zdravilna zelišča in suhe gobe, ki jih oddaste osebno, vam izplačamo takoj pri prevzemu, za blago, ki ga pošljete po železnici, pa najkasneje v 3 dneh po prejemu blaga. Stroške za prevoz po železnici plača Krka.

Vsa potrebna navodila o nabiranju in odkupu zdravilnih zelišč lahko dobite v našem oddelku za zdravilna zelišča v Novem mestu, Novi trg 9.

**POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE**
in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- tovsko salamo
- sunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

AB AGRARIA BREŽICE

OBROT
KLAVNICA
tel 72-231

kera commerce Brežice

V naši specializirani trgovini vam nudimo vse vrste zidnih in talnih ploščic, sanitarij in armatur ter velik izbor kristala, stekla in porcelana.

„Črni mušketirji“ ne poznajo strahu!

Mednarodne speedway dirke v Krškem so privabile več tisoč gledalcev. Vsi, ki so žrtvovali to nedeljsko popoldne, so uživali v zanimivih in lepih dirkah, ki so večinih mejile še na pravo akrobatstvo. Dirke so se končale s popolnim zmagovalcem Jugoslavo Nov, kar pomeni, da tudi v tej športni zvrsti hitro napredujejo.

Domači tekmovalci, večkratni državni prvaki Franc Babič (na sliki v družbi zvestega spremljevalca Franca Dernača), ki smo mu priznali naslov moralnega zmagovalca, je nesrečno startal že v prvi dirki. Ko si je pridobila že odločilno prednost pred odličnim češkoslovakiškim vozačem Wagnerjem, mu odpove svetica. Gledalci so razočarani, ploskajo moralnemu zmagovalcu, zapazimo solze v očeh...

2. voznja: Slika iz prve voznje se ponovi. Tokrat je žrtev Ivan Molan.

3. voznja: Drago Regvart, kasnejši zmagovalci, srazobesni kandidaturi za prvo mesto. V tej dirki premočno zmaga.

5. voznja: Babič pokazuje vse svoje znanje. Premočno zmaga v zahtevni mednarodni konkurenci.

6. voznja: Molan v voznji z znanimi asi — Medvedom in Regvartom pred Wagnerjem osvoji 3. mesto.

9. voznja: Domači obračun. Babič premaga Molana, ta pa nadarjenega in hrabrega Oršiča.

13. voznja: Babič v zanesljivi dirki premaga Medveda in Mariborčana Draga Perka.

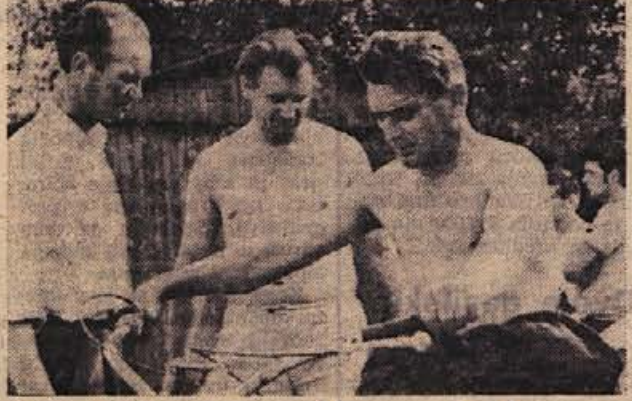
15. voznja: Regvart premaga Hartonjeka in s tem osvoji nadaljnje tri točke, ki ga peljejo k najvišjemu naslovu.

16. voznja: Molan zabeleži pomembno mednarodno zmago, premaga Griebela, Bona in Jožeta Višničnika iz Maribora.

17. voznja: Ta je bila vrhunsko prireditve. Startali so kar trikrat. Takoj po startu se razvname sridita borba med Regvartom in Babičem. Dvoboj potroše z nenavadnim zaključkom, ko Regvart s porinca Babiča na travnatih pasu tekmovalne steze! Kljub temu da ne zmanjšujemo pomena Regvartove zmagi sodimo, da bi bil ta lahko nekoliko pazljivejši, saj je šlo za človeško življenje...

19. voznja: Molan pospravi vredno zmago. Premaga Perka in zasede šesto mesto. V tej dirki za beležim padec Polivke (CSSR), za srečo brez posledic.

S. Dokl

Potek speedway tekme

Na ovinkih se je bila prava borba prvi ob prsi, zlasti med jugoslovanskima asoma Babičem (št. 1) in Regvartem (št. 10). Tudi kaj ni šlo samo za prestiž, marveč tudi za kaj drugega...

Ivan Molan (slika spodaj desno), ki si zadnje čase vztrajno utrta pot med najboljših speedway vozače, se je tudi v nedeljo pokazal v zelo ugodni luči. Zmaga nad Perkom in nekaterimi drugimi inozemskimi tekmovalci ni majhna reč. Zal je tudi njega v prvi voznji spoznala motor in mu onemogočil še boljše uvrstitve. Kljub temu spodrsnjaju je bil odličan šest.

Povedali so:

IVAN MOLAN: Na tej tekmi sem doživel kar tri presečenca. Prvič mi je odpovedal motor, drugič sem premagal Draga Perka in tretjič solidna uvrstitev na šesto mesto v močni mednarodni konkurenci.

FRANC BABIČ: Tokrat me je izdal motor, odpovedala mi je svečka. Moja voznja po zelenem pasu tekmovalne steze je bila od nekaterih gledalcev ocenjena kot ekshibicija, dejansko pa sem reševal glavo! Zame je najvažnejše to, da sem zdrav!

Rudi Osterman prvak

Pred kratkim je bilo končano iz občin Novo mesto, Kočevje, Crnomelj, Trebnje in Grosuplje. Neposredno pred pričetkom prvenstva so udeležbo odpovedali nekateri močnejši šahisti iz Novega mesta, Kočevja in Metlike. Kljub temu pa je prvenstvo teklo uredno in je postreglo s precejšnjimi presenečenji.

Oba mojstrska kandidata, Rudi Osterman in prof. Igor Penko, sta tekmovalje končala s mrtvim tekom. Zaradi zmag Ostermana nad Penkom pa je prvi postal prvak Dolenjske.

Končni vrstni red: 1. do 2. Rudi Osterman (Koč.) in prof. Igor Penko (N. m.) 9 točk, 3. do 4. Miroslav Nagl (N. m.) in Slobodan Ivčič (Koč.) 8 točk, 5. Tone Praznik (Št.) 6 točk, 6. Ivica Mišič (N. m.) 5 točk, 7. do 8. Ivan Tisu (N. m.) in Slavko Štarič (N. m.) 4,5 točke, 9. Stefan Ščep (N. m.) 4 točke, 10. Valentin Papuč (Cr.) 3 točke, 11. do 12. Franc Jenko (N. m.) in Jože Hočevar (Mokronog) 2,5 točke.

Ob zaključku prvenstva je bil odigran še hitropotezni turnir, na katerem je zmagal prof. Igor Penko pred Rudijem Ostermanom, Slobodanom Ivčičem in drugimi.

I. TISU

Pred dobrima dvema letoma je znan družbeni delavec Vidovič zbral okrog sebe večje število mladih šahistov, da bi jih naučil skrivnosti te igre. Med njimi je odkril izredno nadarjenega 9-letnega SLAVKA BEDICA. Slavko hodi v 2. razred osnovne šole in je odličen učenc. V dosedanjih kratki karieri je dosegel nekaj vidnih uspehov. Pričakujemo, da bo ob pomoči starejših in svojih tovarišev PRIMOZA SKRIBINSKA, MILUTINA LAZIČA, SASE ZUPANČA, CIRILA VRSCAJA in drugih dosegel to, kar si on in vsa športna javnost želi.

K. WEISS

šport

OD TU IN TAM

CRNOMELJ — Pod reflektorji na rokometnem igrišču sta se srečali v malem nogometu ekipi »Starhe in »Mladihe. Obakrat so bili zmagovalci starejši, in to z 8:7 in drugič 8:5. (A. L.)

KOČEVJE — Sahovski prvak Dolenjske Rudi Osterman je v soboto in nedeljo odigral v Kočevju s prvakom Notranjske ing. Bogom Koširjem dvoboj za uvrstitev na republiško prvenstvo. Zmagal je Osterman z rezultatom 2:5:5. Ostermanov naslednji nasprotnik bo zmagovalci dvoboja med prvakom Primorske in Gorenjske. (I. S.)

KRSKO — V petek sta odpotovala v Rostock (DDR Nemčija) na mlitng olimpijskih upov iz socialističnih držav člana mladinske reprezentance SFRJ: Franc Čargo in Ljubo Potočnik. S plavcem je odpotoval trener Celulozarja Niko Zibret. (L. H.)

KOČEVJE — Občinska zveza za kulturo je pričela izdajati »Obveščevalca«. Namen glasila je redno seznanjati telesnozvojnja društva in klube z dogajanji na področju telesne kulture v občini. Interni obveščevalce pa bo koristen tudi pri idejnim usmerjanju klubov in društev. Glasilo kočevskih športnikov izdaja mesečno, tiskajo pa ga v 150 izvodih. (A. A.)

LJUBLJANA — Na republiškem pokalnem tekmovalju v atletiki so nastopili tudi tekmovalci AK Novo mesto. Najuspešnejši je bil Marjan Hribernik, ki je bil z rezultatom 11,8 v teku na 100 m četrti. Nekoliko slabše sta se odrezali pionirki Vesna Saje in Danica Ferfolja, ki sta skočili v daljino 4,46 oziroma 4,35 m. Franci Kristan pa v višini ni preskočil začetne višine 1,55 m. V skupnem seštevku točk za absolutno ekipno atletsko prvenstvo Slovenije so Novomeščani na 11. mestu s 128 točkami. (J. G.)

KRSKO — Nogometnega srečanja za pokal predsednika republike med Celulozarjem in Rudarjem s Senovega ni bilo, ker so gostje srečanje odpovedali. Krčani so tako zmagali 3:0 h. b. (L. H.)

MIRNA — V pripravah za novo nogometno sezono so nogometaši Mirne premagali v prijateljskem srečanju nogometaše iz Sevnice z 8:0. Zadetke za domače moštvo so dosegli: Zupančič 4, Smuc 3 in Repnik 1. (M. T.)

DOLENJSKE TOPLICE — Na mladinskem ribiškem prvenstvu so Sušiči so tekmovali mladi ribiči iz Novega mesta. Zmagal je Izlok Podergajs pred Viljem Pitarjem, Rudijem Perčetom, Tomazem Savijem, Karčijem Dobuškim itd. Najbolje uvrščeni mladinci so prejeli lepe praktične nagrade. (N. N.)

POSTOJNA — Na mladinskem šahovskem republiškem prvenstvu sodeluje tudi Tone Praznik iz Kočevja. Po osmem kolu ima šest točk in je v vodstvu z Nagličem iz Kranja in Postojnjčanom Masliško. (I. S.)

GLEISDORF — Na mednarodnem dvoboju mladinskih plavalnih reprezentanc Slovenije in avstrijske Stajerske je pionirka Nevenka Jenko, članica Celulozarja, zmagala v disciplini 100 m deffin in postavila nov republiški rekord za pionirke in mlajše mladinke s časom 1,21,2. (L. H.)

NOVO MESTO — Sportno tekmovalje pripadnikov garnizije Crnomelj in Novo mesto bo od 14. do 17. julija v Novem mestu. Tekmovali bodo v atletiki, rokometu, streljanju ter vojaškem in oficirskem mnogoboju. (N. N.)

NOVO MESTO — Na šahovskem hitropoteznem turnirju za mesec junij je bil dosežen naslednji vrstni red: 1. do 5. mesto Avsec, Jemančič, Malešič, Nagl in M. Picek, 6. do 7. mesto Kober in Ščep itd. (I. T.)

KRSKO — V torek, 18. julija popoldne, bo na plavalšču Celulozarja v Krškem prvo kolo tekmovalja za pokal Plavalne zveze Slovenije. Domača ekipa bo nastopila pomlajena, stebri ekipe bodo Čargo, Potočnik, Jenkoletova, Ziberna in Gelb. (L. H.)

NOVO MESTO — Na teniskem prvenstvu Novega mesta nastopa 11 igralcev. V vodstvu je Jože Splival, ki je izgubil samo eno srečanje. V parihi pa nastopa 12 igralcev. (N. N.)

RIBNICA — Občinska zveza za telesno kulturo in OO ZEB sta organizirala rokometni turnir v čast dneva borca. Na turnirju je osvojila prvo mesto in prehodni pokal Ribnica pred oslabljeno ekipo Trilca in JLA-Ribnica. Doseženi so bili naslednji izidi: Ribnica : JLA — Ribnica 25:12, Trilca — JLA — Ribnica 29:10, Ribnica — Trilca 23:13. Najboljši igralci na turnirju so bili: JAKŠIČ iz Trilca, Flejančič iz ekipe JLA in gost šile v domači ekipi. (K. O.)

LJUBLJANA — Na minulem skem prvenstvu je dosegel višen uspeh zlasti mladi metalac kopja iz Kočevja — Knavs. Njegovo orodje je poletelo 50,10 m, kar je zadostovalo za prvo mesto. (N. N.)

Je bil zbor prepozno sklican?

Na zadnji seji splošnega zbora v Brežicah je bil obisk zelo slab, če upoštevamo, da so bili vabljeni člani ObSS, odborniki obč. skupščine, direktorji delovnih organizacij in predsedniki delavskih svetov. Pa vendar dnevni red ni bil nezanimiv. V obravnavo so dali analizo zaključnih računov delovnih organizacij za preteklo leto in gospodarjenje v prvi tretjini tega leta.

Prav ob teh vprašanih je bilo pričakovati precej zagretosti, kritičnosti, predlogov za bodoče poslovanje, toda razprava ni izpolnila pričakovanih. Delovnim organizacijam je bil namenjen ožitek, da so po reformi ljudi odpustale, namesto da bi jih na novo zaposlovali in povečale delovni obseg. Stako prakso morajo čimprej prekiniti, sicer jim bo zastoj delal še velike preglavice.

Kar zadeva pripravnik, naj bi republika čimprej sprejela svoj predpis, vendar ne z obvezno, da jih morajo zadržati v službi. Skupščina je sprejela isti dan tudi priporočilo,

na naj honorarne delavce povsod zamenjajo z redno zaposlenimi, če zahteva tako mesto celega človeka.

V občini bi morali začeti preučevati možnosti za združitev AGRARIE in kmetijske zadruge na Bizeljškem, za združitev trgovskih podjetij in obrtnih podjetij kovinske stroke.

Zbor je v celoti sprejel tudi sklepe junijske konference ZK v Brežicah. V njih je zajeto zaposlovanje, utrjevanje samouprave v delovnih organizacijah, nagrajevanje,

Rdeč nagelj in darilo za upokoence

Na vrtnarji v Čateških Toplicah je bilo pred dnevi prisrčno srečanje z upokojenci AGRARIE. Delavski svet je sklenil, da bo tako srečanje vsako leto v maju ali juniju. Letos so povabili vse tiste člane kolektiva, ki so se upokojili po letu 1960. Za večletno delo pri podjetju so jih nagradili.

Direktor Stanko Rebernik jim je nazorno prikazal uspehe in težave v času, ko jih ni bilo več pri podjetju. Razložil jim je tudi načrte za prihodnost in jih povabil, naj se še kdaj za kaj oglasi v obratih, kjer so delali, in se tudi vnaprej počutijo kot člani kolektiva. V imenu povabljenec se je zahvalil za priznanja in sprejem tovariš Grobovšek. Vsi skupaj so si nato ogledali tople grede.

sprejemanje pripravnikov, hitrejša zamenjava vodstvenih kadrov, združevanje v gospodarstvu in učinkovitejšo usmerjanje razvoja občine.

Odborniki so proti podražitvi kruha

Brežiška pekarna je obrat podjetja MERX iz Celja. To podjetje je pri občinski skupščini vložilo zahtevek za podražitev kruha in utemeljilo to s cenami drugih pekarn na celjskem območju, kakor tudi na Dolenjskem.

V Brežicah prodajajo črni kruh po 1,35 din in beli kruh po 2 din. Po zvišanju naj bi bil kilogram črnega kruha 1,40 din, kilogram belega pa 2,00 din.

Odborniki niso glasovali za podražitev in menijo, da zanje ni ekonomske utemeljitve. Navedba porasta cen za moko, gorivo, sol, kvas, vodo itd. so po njihovem mnenju presplošne

Banka je odobrila posojilo

Na šolske hodnike v Artičah počitniški meseci ne bodo prinesli tišine, v stavbo se bodo naselili delavci. Solo bodo razširili in napeljali vanjo centralno kurjavo.

Dograditi nameravajo tudi prosvetni dom, kjer bodo učenci imeli telovadnico. Na vse to so računali že lani in skupščina bi morala imeti 28. oktobra slavnostno sejo v tem kraju. Potem ni bilo denarja. Skupščina se je sešla za občinski praznik kar v Brežicah, za letos pa Artičani za gotovo pričakujejo, da praznovanja ne bo treba odlagati. Celjska kreditna banka je odobrila 350.000 din posojila za ureditev šole.

Dvoje gasilskih obletic

Gasilsko društvo iz Skopice je najmarljivejše v brežiški občini. 30. junija je praznovalo 35-letnico obstoja. Člani, članice in pionirji so imeli nastop, ustanovnim članom pa so na praznovanju podelili priznanja.

V nedeljo, 14. julija, bodo praznovali gasilci iz Kapel. Tamkajšnje društvo bo imelo 40-letnico. Na slovesnosti se bodo spomnili tudi godbe na pihala, ki je pred 40 leti postala gasilska zodba.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Muhar iz Otavnika — Antona, Rozalija Mokrovic iz Loč — Ivana, Sonja Gata iz Brežic — Sandro, Marija Horvat in Polje — deklico, Silva Komar iz Sobenja vasi — dečka, Doroteja Abram iz Krškega — deklico, Jožefa Sikosek iz Križ — Romana, Ivana Ferencak iz Dednje vasi — dečka, Antonija Zmavc iz Bizeljškega — Darjo, Ivana Filipčič iz Pišec — deklico, Marija Kozole iz Lokve — dečka, Stefica Krajačič iz Laduca — dečka, Nedra Pavlovič iz Prigorja — Renato, Anica Matijašič iz Podvrha — Marjetko, Ana Pintar iz Male Doline — dečka, Marija Mastnak iz Ledine — Fortunata, Barbara Grmovšek iz Podgorja — deklico, Vera Mlakar iz Rovišča — Draga, Erna Setinc iz Brezine — Silva, Alojzija Suhan iz Obrežja — Mihaela, Katica Cvetkovič iz Ključa — Sanjo, Vera Čemer iz Križa — deklico, Ana Hercl s Križan vrha — Janca, Božica Sonek iz Tomaševca — dečka, Pavla Vegej iz Boršta — Franca, Alojzija Znidarčič iz Bukovja — Janca, Julijana Berk iz Cirnika — deklico, Marija Vegej iz Gor. Pirošce — deklico, Cilka Murarič iz Zagaja — Darinko, Rozalija Voicanjšek iz Cundrova — dečka in Silva Marolt iz Sevnice — deklico

Matični urad Artiče

V juniju ni bilo rojstev izven porodnišnice. — Poročila sta se: Lovro Podgoršek, elektromonter iz Dečnih sel, in Neža Korlanc, uslužbenka iz Dečnik sel — Umrle so: Rozalija Ostrelc, preužiteljica iz Artiče, stara 79 let; Neža Krošelj, kmetovalka iz Arnovih sel, stara 77 let; Terezija Vimpolšek, preužiteljica iz Arnovih sel, stara 73 let.

Fluorografiranje v občini Krško!

V času od 8. do 19. julija bo v občini Krško obvezno in brezplačno rentgensko slikanje pljuč, ki ga bo opravil Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo z Golinika. Fluorografiranje se morajo udeležiti vsi prebivalci občine Krško, ki bodo do 15. julija 1968 dopolnili 24 let. Vsi tisti, ki se morajo udeležiti fluorografiranja, bodo dobili pismene pozive, plan fluorografske akcije pa bo objavljen tudi na vseh običajnih krajevnih razglasnih mestih. Fluorografiranje je za občane obvezno.

Proslava v PAPIRKONFEKCIJI

V PAPIRKONFEKCIJI v Krškem so imeli v soboto, 6. julija, slavnostno sejo delavskega sveta. Kolektiv je praznoval desetletnico obstoja podjetja. Delavcem, ki so v podjetju vse od ustanovitve, so podelili priznanja, nekaterim najbolj prizadevnim članom kolektiva pa pohvale.

Kozjanski odred ob predaji raporta predsedniku občinske skupščine v Brestanici 30. junija. (Foto: Jožica Teppey)

VREDNOTE NOB SO TRDEN TEMELJ SAMOUPRAVNE SLUŽBE

Pri otvoritvi muzeja slovenskih izgnancev je bilo nad 2000 ljudi

Zbranim borcem, aktivistom, nekdanjim pregnancem in drugim udeležencem proslave v Brestanici je govoril podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej — Spodnje Posavje je obogatelo za novo zbirko

Brestaniški grad je bil v nedeljo, 30. junija prizorišče drugega srečanja borcev Kozjanskega odreda ter mnogih izgnancev, za katere je bil prav ta kraj poslednje zbirališče pred odhodom v pregnanstvo. Srečanje je bilo združeno z odprtjem muzeja slovenskih izgnancev.

Karel Sterban se je v imenu občinskega odbora ZZZ zahvalil za postavitev razstave zgodovinarju dr. Tonetu Ferencu in inž. arh. Francu Filipčiču ter izrekel priznanje vsem tistim domačinom in delovnim kolektivom, ki so pomagali izpeljati pobudo za oživitve spomina na najtežja leta slovenske zgodovine.

Muzej je skrbno urejen in je tudi vsebinsko zaključena celota. Zgodovinar in arhitekt sta se v prostoru lepo ujela

in dostojno prikazala veličino ljudskega trpljenja, iz katerega se je rodil upor in zanj raznarodovalne načrte nacistov. V beli muzejski tišini sta zamrla smeh in beseda in množica se je na otvoritvi molče pomikala skozi preteklost.

Fotografije in pisani dokumenti v grajskih sobanah pričajo o trpljenju deset tisočev Slovencev, ki so po nemški zasedbi naših krajev morali zapustiti domačo zemljo. Samo iz izselitvenega pasu od nemško-hrvaški meji v Obsotelju in nemško-italijanski meji v Posavju so nacisti pregnali nad 37.000 prebivalcev in jih raztepli po raznih taboriščih.

Toda načrti Nemcev, da bi za vedno uničili slovenski življenjski in pomencil deželo, se niso posrečili. V teh usodnih časih, ko je šlo za obstoj slovenskega naroda, se je rodil odpor. Ljudstvo si je skrivno pisalo prihodnost in Nemci so morali odstopati od svojih načrtov, da bi že v nekaj letih izbrisali slovensko govornico v deželjo.

Dr. Jože Brilej je ob srečanju v Brestanici opozoril na vrednote iz preteklosti, predvsem na vrednote narodnoosvobodilnega boja, in dejal, da moramo iz njih črpati moč za to, da bi do konca izbojevali boj za samoupravno socialistično družbo. Z enakom predanostjo naj bi čimprej uresničili gospodarsko

in družbeno reformo in s tem še bolj utrdili socialistično republiko Slovenijo ter enakopravno skupnost narodov Jugoslavije.

JOŽICA TEPPEY

Na občini spremenili delovni čas

Svet delovne skupnosti občinske uprave v Krškem je za julij in avgust spremenil delovni čas. Začetek imajo spet ob 6.30. Uradne ure za stranke so vsak torek od 6.30 do 16.30 in vsak petek od 6.30 do 14. ure.

Enak delovni čas imajo tudi sodišče in družbenopolitične organizacije.

PAPIRKONFEKCIJA naroča nove stroje

V PAPIRKONFEKCIJI so ravnokar dobili nov sodoben avtomatski tiskarski stroj znamke Heidelberg, ki bo pokrile vse dosedanje vrzeli v kakovosti in količini izdelkov tiskarskega obrata.

Delovna skupnost se je razen tega odločila za nakup avtomatskega kartonažnega stroja angleške proizvodnje. Ta bi neprimerno skrajšal proizvodni postopek in omogočil tisk na več vrstah kartonov.

KRŠKE NOVICE

NA SLAVNOSTNI SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE so 3. junija izročili petim družbenopolitičnim delavcem odlikovanja maršala Tita. Karel Sterban je dobil red za vojaške zasluge s srebrnimi meči, Boris Kostanješek prav tako red za vojaške zasluge s srebrnimi meči, Rafael Orožen medaljo za vojaške zasluge in Milan Puzko medaljo dela.

ZA GRAFIKE AKADEMIKA BOZIDARJA JAKCA je med Kršani veliko zanimanje in tudi precej kandidatov za odkup razstavljemih del. Umetnine predstavljajo prikaz silkarjeve ustvarjalnosti v razdobju minulih 30 let.

PREUREJEVALNA DELA V BIVSI KNJIGARNI grede h koncu. Trgovsko podjetje PRESKRBA bo v kratkem odprlo lično restavracijsko in kavarno in bifejem. Na desnem bregu Save je kavarnice potrebna.

V KOPALISCU POLEG CELU. LOZE je v teh vročih dneh velik

živžav. Zlasti velja to za nedelje in praznike. Številni Zagrebčani se pripeljejo z dopoldanskim vlakom do Krškega, kjer preživijo vse dan ob bazenu.

INŠTITUT ZA TUBERKULOZO na Goliniku opravlja med 8. in 19. julijem rentgenske preglede pljuč in srca po vsej občini. Fluorografiranje je obvezno za občane, ki so dopolnili 24 let starosti. Namen te akcije je pravočasno odkriti tuberkulozo in pljučnega raka. Pregledi so brezplačni.

ZA LEPO PODOBO MESTA skrbi v Krškem tudi šolska mladina. Ni še dolgo tega, kar so učenci urejali okolico Valvasorjevega spomenika in galerije. Sola jim s takimi akcijami vzgaja smisel za urejenost domačega kraja.

VESTI IZ KRŠKE OBCINE

POSNETEK ZA SPOMIN — Pionirji iz Ribnice na Pohorju s prijatelji iz Brežic ob čateškem bazenu. Vsi gostje so se naučili plavati. Tečaj sta vodila učitelja telesne vzgoje Herman Tomazič in Polde Rovar. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

CESTA OD SAVSKEGA MOSTU do postopja občinske skupščine je dobila novo asfaltno prevleko. Popravljal jo je novomeško cestno podjetje, ki je nekaj tednov prej obnovilo tudi odcep od avtomobilske ceste do mostu čez Krško.

MOST ČEZ KRŠKO ZE DVA TEDNA MOČNO OVIRA PROMET. Avtobus komaj spele čezeti, ker je skoraj polovico cestniša zaradi okvare zaprtega. Most je potreben temeljitega popravila, sicer se bo prejel ali šel pripetiti nesreča. Po goli armaturi res ne bo mogoče dolgo vzeti.

DELAVSKA UNIVERZA bo v jeseni odprla oddelek lesnoindustrijske šole. Matična šola v Škofji Loki je že privolila v to. V tem

oddelku bo brežiška tovarna po hišva šolala nekvalificirane delavce. Verjetno se bodo lahko prijaviili za obisk šole tudi drugi interesi. Slušatelji bodo dobili strokovno znanost za lesno obrt in industrijo. Izučili se bodo lahko za pohištvene, strojne ali stavbne mizarje, površinske obdelovalce lesa, lesne modelarje, lesne strugarje, kolarje in podobne poklice. Za praktično delo bo šoli dala prostore tovarna.

MEDVEDKI IN ČEBELICE ODREDA MATIJE GUBCA so na republiškem taborištkem mnogobojno v Divači od 28. do 30. junija zasedli skupno tretje mesto ter prvo mesto v premaganju ovir in šalivjem tekmovalju.

GOSTISCE GRAD MOKRICE je imelo 6. junija v gosteh delavsko kulturno-umetniško društvo PAVAO MARKOVAC iz Zagreba. Nastopalo je s pesmi in pesniški jugoslovanskih narodov. V juliju in avgustu bo še več podobnih sobotnih nastopov za stalne goste in prehodne obiskovalce.

BREŽIŠKE VESTI

Ne le kritiki, temveč ustvarjalci

Cas je javne zadeve obravnavati konkretno, javno, odgovorno, pošteno, po samoupravni poti — Manj govoriti in kritizirati, več delati

Junjske seje občinske konference ZK so se udeležila tudi vodstva drugih družbenopolitičnih organizacij, dnevni red pa je obsegal zadnje najvažnejše dogodke pri nas. S konference so poslali tovrstno pismo, v katerem je bilo zapisano, da se pridružuje njegovim mislim in pozivom. Na seji so izvolili tudi članove novega medobčinskega sveta ZK: Jožeta Bogoviča, Vinka Božiča, Jožeta Kneza in Rada Umeča ter delegate za kongres ZKS: Franca Ogorevca in Franca Avsa.

Po referatu in uvodni besedi sekretarja občinskega komiteja inž. Albina Ješenika so se na seji posebno dolgo zadržali pri vzkrokih za študentske nemire. Menili so, da je podobne sklade, kot je v občini Sevnica sklad Dušana Kvedra, nujno potrebno okrepiti, da se bodo lahko

solali tudi otroci manj premožnih staršev, zakaj zanemarjanje nadarjenih ljudi je najhujša izguba za narod.

Po mnenju konference naj bi v sklad prispevale tudi delovne organizacije, vodstvo sklada pa naj bi vodilo smotno politiko in pravično dodeljevalo pomoč res najbolj potrebnim.

V razpravi je bilo rečeno tudi, da je delo z mladino stalna naloga članov ZK, saj je neposreden in pristen stik z mladimi ljudmi zagotavlja nasledstvo in zaupanje v Zvezo komunistov. Govorili so še o delu poslancev, ki naj bi tudi po volitvah večkrat prišli med volivce. O tem je več govoril poslanec Stane Kranjc.

Na seji so ponovno opozorili na našo novo navado da povsod in vseprek samo kritiziramo, nihče pa se ne čuti odgovornega za napake. Zato je nujno poostriiti odgovornost, okrepiti moralni ugled članov ZK, pomnožiti število akcij, zavzemati se za razvoj samoupravnega sistema, spoštovati družbene dogovore in priporočila, predvsem pa utrditi gospodarski

sistem, zakaj le na ta način bomo speljali gospodarsko in družbeno reformo, ki ni ma malo ovir.

M. L.

Jutri bo zasedala skupščina

Na zadnjo sejo pred poletnimi počitnicami se bodo zbrali odborniki občinske skupščine jutri, 12. julija, ob 8. uri v gasilskem domu. Dnevni red obsega poročilo o stanju gospodarstva, občinskega proračuna, zasebne obrti in gostinstva, odlok o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča, soglasja k zaključnemu računu občinskega proračuna ter nekaterih skladov, poročilo komisije za prehod na 42-urni delovni teden ter druge zadeve.

Zahvala iz Francije

Marjan Simončič iz Posavja, eden izmed jugoslovanskih delavcev, ponesrečenih v januarski nesreči v Franciji, še vedno leži v bolnišnici Champagnole. Razen TT in Tovariša prejema v Francijo tudi Dolenjski list, ki ga dobiva brezplačno. Redakciji iz Novega mesta se zanj najlepše zahvaljuje.

Pri slovesnem odkritju spomenika NOB na dobrniškem pokopališču je 4. julija govoril Bogdan Osolnik, član CK ZKJ, učenci dobrniške osnovne šole pa so pripravili kulturni program. Zatem je bila svečana razglasitev rezultatov kontrolno-orientacijskega pohoda, na katerem je med borčevskimi organizacijami že tretjič zmagala ekipa ZROP z Mirne, med družbeno-političnimi organizacijami in društvi pa moštvo tabornikov iz Trebnjega. (Foto: Legan)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V TREBNJEM 2. JULIJA

Ustanovljen je sklad Jožeta Slaka

S posojili bo sklad omogočil študij nadarjenim dijakom in študentom

Košnja in žetev, pa tudi čas dopustov, vse to se je v terek poznalo tudi v skupščinski dvorani, kjer je bilo komaj dovolj odbornikov. Tudi dnevni red je obetal več informacij in z nekaj izjemami malo pomembnih sklepov in odločitev. Če se ne bo potrebno zaradi že najavljene prisilne uprave v mirenski Tovarni šivalnih strojev odbornikom sestati že prej, so zdaj na vrsti skoraj dva meseca dolge odborniške počitnice.

Bistvo sklada, ki nosi ime narodnega heroja Hožeta Slaka—Silva, je omogočiti mladim ljudem, da si lahko pridobijo tudi tak poklic, za katerega ni mogoče dobiti štipendije v delovnih organizacijah. Šolati pa jih starši sami ne morejo. Sklad ne bo podeljeval štipendij temveč posojila, ker je z odpisovanjem posojil mogoče spodbujati k večjim učnim uspehom. Upravni odbor sklada bo vodil Janez

Gartner, nadrobno pa bodo določene s posebnim statutom.

v nadaljevanju skupščinske seje so odborniki k pripravljeno gradivo o stanju obrtništva, razen tega pa je treba uvesti več doslednosti v obdavčitvah ter bolj preganjati sušmarstvo. Skupščina je sklenila tudi predlagati republikanski organom, naj glede šolske izobrazbe zmanjšajo zahteve za sklenitev vaje-niške pogodbe, sprejeta pa je bila tudi vrsta drugih stališč, ki zadevajo obrtništvo.

Odborniki so potrdili statut temeljne izobraževalne skupnosti, sprejeli poročilo o sedanjem stanju financiranja

vzgoje in izobraževanja v občini, potrdili program uporabe dobrih 7 milijonov starih dinarjev, ki se bodo letos nabrali od prispevka od mestnih zemljišč, sprejeli sklep o najetu posojila za popravila stanovanj kmetov-borcev ter poslušali poročilo o skrbništvu v občini, o čemer bomo še poročali.

M. L.

Spet omejitve zaradi suše

Zaradi nekaj tednov trajajoče suše je ta teden v trebanjski občini spet začel veljati odlok o omejitvi porabe vode iz stiškega vodovoda. Prepovedano je zalivati vrtove, univati avtomobile ali uporabljati vodovodno vodo za gradnje. V Dobrniški dolini in okoli Sel—Sumburka je znova začel veljati odlok o uporabi vode iz vaskih in zasebnih vodnjakov.

TREBANJSKE IVERI

■ ZDAJ SE VINOTOC. Mnogim trebanjskim gostilnam se bo, kot kaže, pridružil še vinotoc. KZ Metlika namerava v spodnjih prostorih uprave KZ Trebnje odpreti vinotoc, kjer bodo zelo poceni prodajali belokranjska in druga vina. Podoben vinotoc naj bi odprli tudi v Sentilovrenou, morda pa še v Dobrniču.

■ ZA ZACETEK KAR DOBRO. Domače turistično društvo je zadnje junjsko soboto priredilo pri motelu skresno noč, ki bo postala stalna turistična prireditelj. Za prvič je bilo kljub nekaterim pomanjkljivostim vznokus kar dobro, obiskovalcev pa toliko, da so zasedli vse klopi. Skoda, da prireditelji niso pripravili več manjših kresov, okoli katerih bi sedeli gostje. Tako ne bi imeli vtisa, da se dajo samo na veselici.

■ KAJ IZ LETOSNJEGA PRISPEVKA. Prispevek, ki ga plačujejo prebivalci za uporabo mestnega zemljišča, bo letos na predlog sveta krajevne skupnosti porabljen za asfaltarjanje stopnišča proti železniški postaji, ureditev otroškega igrišča in zelenice med blokli in obratom Litostroj, urejanje cest v novem zaseku pod Pavlinovim hribom, za lovilce vode na cesti proti Račjemu selu in asfaltarjanje

ploščnikov v Starem trgu. Letos se bo nabralo nekoliko štiri milijone starih dinarjev prispevka.

■ VODE SPET ZMANJKUJE. Po tritedenskem sušnem vremenu je v soboto spet prvič zmanjkalo vode v vodovodu. Podatki o plačilu vode stiški Vodni skupnosti kažejo, da se več kot polovico zajete vode porazgubi, to pa pomeni, da so še precejšnje rezerve. Predvsem bi bilo potrebno, da bi imeli vsi porabniki vodomere. O preskrbi z vodo bo jeseni razpravljala tudi občinska skupščina.

■ V KRAJKEM NOVA CRPKALKA. Petrol je zaprosil pristojne občinske organe za tehnični pregled novozgrajene benecinske črpalke na drugi strani avtomobilske ceste, ki je v glavnem že dograjena.

■ SE ZELENICARJI IGRAJO Z NESREČO? Zadnji hudi nesreči na železniških prehodih v Sloveniji so lahko hudi opomin vsem, ki skrbijo za varnost na železnici. Toda kot da se v Trebnjem tega ne zavedajo. Prejšnjo sredo proti večeru so peljali najmanj trije vlaki mimo odprtih zapornic na Pristavi. Menda nameravajo ta prelaz ukiniti, toda dokler ima zapornice, jih je potrebno zapirati, to pa velja posebno poletni, ko se ljudje vozijo kopat k Temenici.

■ ZACETEK GRADNJE VRTCA. Sredi julija bo prispela v Trebnje skupina angleških mladincev, ki bo letos zgradila prvi del otroškega vrta.

■ SLAKI VLEČEJO. Nedeljski večer ali bolje rečeno nedeljska noč je minila v znamenju godcev Lujžeta Slaka, ki so nastopili pri Oparovi gostini. Na parkirišču je bilo blizu sto osebnih avtomobilov in mnogo motorjev in mopedov. Po vsaj verjetnosti se še ni zgodilo tako kot tokrat, da bi v Trebnjem skoraj zmanjkalo prostora za parkiranje.

TREBANJSKE NOVICE

Na dan borca so pri spomeniku v Sevnici odkrili doprsni kip narodnega heroja Alojza Kolmana-Maroka, delo akademskega kiparja Vladimira Stovička. O Kolmanovi življenjski poti je govoril narodni heroj Jože Borštnar. Na slovesnosti je nastopil domači pevski zbor, godba na pihala, pionirka Slavka Jerman pa je čudovito recitala pesem Jožeta Udovca: Stal sem pred puškami. Odkrivanju spomenika je prisostvovala tudi mati padlega heroja Maroka (desno). (Foto: Legan)

SEVNIŠKI PABERKI

■ NACRTI SO PRIPRAVLJENI. 3. julija so obiskali Sevnico zastopniki Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane in predložili načrte za obnovu sevniskega gradu. Zdaj manjka samo še nekdo, ki bo voljan prevzeti to preureditev. Veljala bo precej denarja, bo pa pomenila veliko turistično pridobitev.

■ IMENA BODO LJUDJE SAMI IZBRALI. Kot je sklenila komisija za hitno numeracijo, imajo te dni Sevniciani v rokah anketo o novih imenih ulic. 9. julija je bil v Smarju tudi zbor občanov, na katerem so obravnavali združitev Smarja s Sevnico.

■ MANJKA SE PRECEJ. Za ureditev Drožanjkega potoka manjka še šest milijonov starih dinarjev, ker bodo dela veljala precej več, kot je bilo predvideno. Obiljubljeno je že bilo, da bo primanjkljaj v glavnem pokrtil republikanski vodni sklad, v katerega prispevajo delovne organizacije in kmetovalci.

■ LOVSKE PIKNIKI NA BREZOVICI. Lovska družina Boštanj je 7. julija priredila pri lovske kodi

na Brezovicah piknik, ki ga je obiskalo veliko članov zelene bratovščine.

■ HLEVE ZE PREUREJAJO. Mariborsko podjetje Tehnogradnja, kateremu se je pridružilo sevnisko Komunalno obrtno podjetje, je že delno preuredilo boštanjске hleve. V njih bodo izdelovali gradbeni material, odkrita pa je tudi še velika jama, kjer bodo dobivali pesek in prod, ki ga bodo uporabljali za izdelovanje gradbenih elementov.

■ LETOS 20-LETNICA. Planinsko društvo Lisca slavi letos 20-letnico obstoja. V ta namen bo društvo letošnje jesenske prireditve na Lisci posebno dobro pripravilo.

■ LOKA: IGRALI SO KAR NA PROSTEM. Učenci osnovne šole so se pod vodstvom Jožice Klunove naučili pravilno igrati »O bogatini in zdravnilem kamnu«. Ker pa ta čas prosvetni dom še vedno popravljajo, so igrali kar na prostem v parku Doma počitka. Gledalci so na obeh prireditvah toplo pozdravili mlade igralce, dohodek prireditve pa je bil namenjen za popravilo prosvetnega doma.

■ LOKA: PRI VODOVODU SO ZE ZACELI. Loški vodovod so že začeli razširjati. Prebivalci so sodelovali pri iskopu za rezervoar in s tem zmanjšali stroške za okoli dva milijona starih dinarjev. Vodovod razširja Gradbeno podjetje Zalec, njegovi delavci pa so nastanjeni v prosvetnem domu.

Telče: šola še letos pod streho

Zadnje dni junija je obiskal Sevnico predsednik izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti Ludvik Zajc in sporočil, da je zagotovljenih 25 milijonov starih dinarjev republiške pomoči za gradnjo telške šole. Še ta mesec bodo dokončani načrti za novo šolo, avgusta pa bo licitacija za izvajalce del. Kot predvidujejo, bo stavba še letos pod streho, dokončana pa bo do začetka šolskega leta 1969/70.

Kdo ima najlepši balkon, vrt ali okno?

Trebanjsko turistično društvo je tudi letos priredilo tekmovanje v okrasitvi balkonov, oken in v urejanju vrtove. Posebna komisija bo v soboto, 13. julija, ocenila vrtove, okna in balkone ter izbrala in nagradila najbolj prizadevne lastnike, rezultate pa javno objavila.

Mirna: denar za šolo zagotovljen

Mirensko osnovno šolo bodo začeli v kratkem graditi. Zemljišče pod cesto je že zakoličeno, pred nekaj dnevi pa je bila podpisana kreditna pogodba. Denar za gradnjo je zdaj v celoti zagotovljen.

PLINARNA LJUBLJANA

obvešča

potrošnike plina v jeklenkah na območju občine TREBNJE,

da se lahko oskrbijo s plinom

pri zastopniku

IVANU STARIČU, TREBNJE, ROZNI VRH 14.

SEVNIŠKI VESTNIK

VSA DRUŽINA KUPUJE PRI NAS

VELIKA PRIDOBITEV ZA SEVNIŠKE POTROŠNIKE

Trgovsko podjetje Sevnica

Največja trgovina v Sevnici in Spodnjem Posavju — Železnina, gradbeni material, elektrotehnični material, pohištvo in oprema

Kolektiv trgovskega podjetja SEVNICA je odprl v soboto, 22. junija, novo veliko trgovino. Prodajalna z 600 kvadratnimi metri prodajne površine v gornji etaži in prav toliko v kletni etaži, ni le največja trgovina v Sevnici, ampak v vsem Spodnjem Posavju. Za objekt in opremo je kolektiv sam zbral 1.600.000 din (160 milijonov S din).

Trgovsko podjetje SEVNICA ima sedaj 23 prodajal. Od leta 1954 so na novo pridobili ali adaptirali 1600 kvadratnih metrov čitega prodajnega prostora. Skladišče je v primerjavi s pred vojno petkrat več. Nove trgovine so odprli v Loki, na Bregu in Zabukovju, adaptirali pa na Blanci in v Tržišču. Sedaj je na vrsti ureditev trgovskega centra v Krmelju.

Leta 1960 je bila v Sevnici odprta prva samopostrežna trgovina, ki je bila takrat četrta v Sloveniji. Leta 1963 pa je bila adaptirana prva samoizbirna prodajalna, ki je bila tudi med prvimi na podeželju.

Hitri industrijski razvoj Sevnice in pa prizadevanje kolektiva trgovskega podjetja sta pripomogla, da se je promet zadnja leta podvojil.

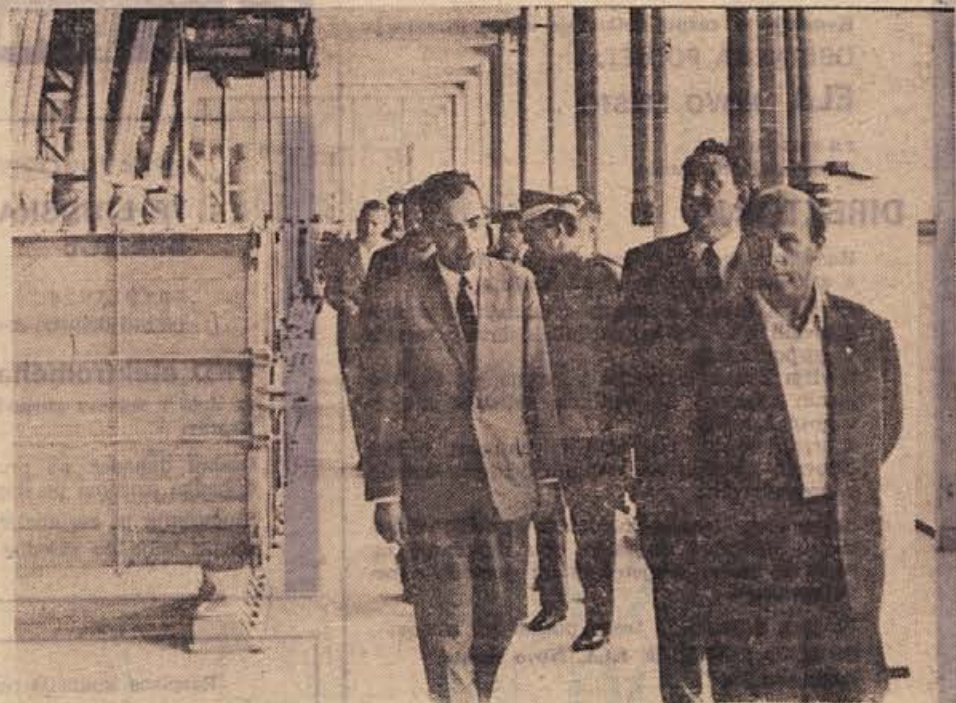
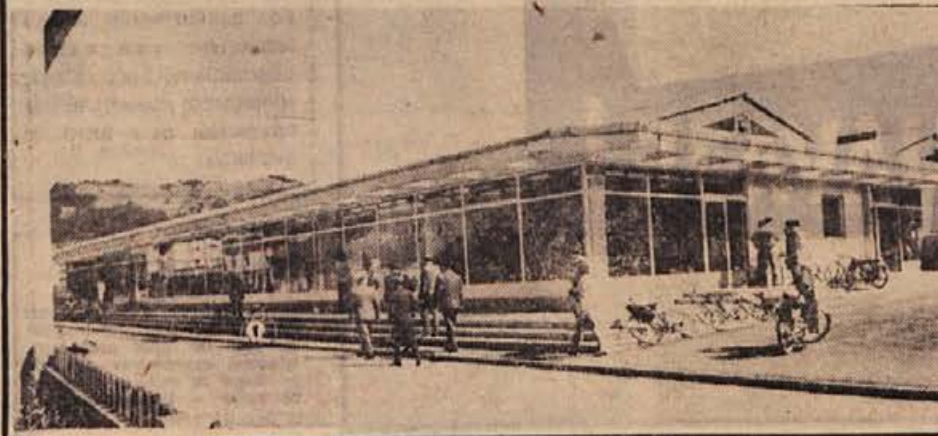
Glavna skrb kolektiva bo še naprej prislunili želji in potrebam potrošnikov, saj se zaveda, da je za to poklican. Posvetili bodo več skrbi tudi organizaciji dela, kadrom, postrežbi in seveda izbiri blaga.

Sedanje prostore pri železniški postaji bodo razširili v delikateso in izboljšali izbiro sadja po kvaliteti in količini.

Cenjeni potrošniki!

Ko pridete v Sevnico, si oglejte novo veliko prodajalno v Kolodvorski ulici, nasproti restavracije, kamor smo preselili trgovino z železnino, trgovino z elektrotehničnim materialom in trgovino s pohištvom. Nova prodajalna je založena tudi z opremo za gospodinjstvo, gradbenim materialom, muzikalijami in vsem, kar potrebujete za dom.

Gostje med ogledom naprav v novem mlinu. (Foto: M. Vesel)

Jubilej in nova delovna zmaga kombinata „Žito“

Zivilski kombinat ZITO iz Ljubljane praznuje te dni 10-letnico ustanovitve. Ob tem jubileju pa je kolektiv dosegel še dve pomembni delovni zmagi: otvoritev 120-tonskega sodobnega mlina in 2500-vagonskega silosa.

Na svečani otvoritvi novega mlina in silosa je številne predstavnike, poslovne prijatelje in goste pozdravil generalni direktor Franc Puterle. Opisal je 10-letni uspešni razvoj kombinata in delo njegovega kolektiva, ki je od skromnih začetkov razdrob-

ljene mlinске industrije ob številnih težavah dosegel z načrtno akcijo in zavestnim odpovedovanjem zavidanja vreden gospodarski uspeh.

Zivilski kombinat ZITO zadovoljuje danes našo republiko s 50 odstotki mlevskih izdelkov, 30 odstotkov potreb s kruhom in prav toliko s testeninami. Ljubljanski del kombinata je v tehničnem, tehnološkem in kadrovskem pogledu zaključena celota. Povezava treh osnovnih dejavnosti mlinarstva, pekarstva in testeninarstva omogoča, da

najbolj ekonomično predela surovine v končne izdelke in jih neposredno nudi potrošnikom.

Zivilski kombinat ZITO sestavljajo poleg centralnih ljubljanskih obratov še številni obrati po vsej Sloveniji. Z našega širšega področja so se ZITU priključile Pekarna in slaščičarna Kočevje, Pekarna Trebnje, Pekarna Novo mesto in Pekarna Metlika. Tako je z združevanjem sredstev prišlo do možnosti načrtnega izvajanja sprejetega programa, ki so ga je zastavil celoten kolektiv.

Gradnjo novega mlina in silosa je opravilo novomeško gradbeno podjetje PIONIR, ki je prevzelo tudi gradnjo nove pekarnе v Novem mestu; to bo prva večja investicija kombinata ZITO na našem področju.

GOSPODINJE - SKRAJSAJTE GAS POMIVANJA POSODE!

Emajlirane pomivalne omarice

- z dvodelnim pralnikom s plastičnim okvirom ali
 - z nerjavečim dvodelnim pralnikom
- dobavlja po ugodnih cenah in kvalitetno belo emajlirane

EMO CELJE

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

OBRTRNEGA PODJETJA

ELA NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo razen pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

1. visoka šolska izobrazba z najmanj 2 letoma delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu;
2. višja šolska izobrazba z najmanj 4 leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu;
3. srednješolska izobrazba z najmanj 6 leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu.

Razen vloge morajo kandidati predložiti dokazila o strokovni izobrazbi, opis dosedanje zaposlitve, kratak življenjepis ter potrdilo o ne-kaznovanosti.

Vloge z dokazili je treba poslati na naslov:
OBRTRNO PODJETJE ELA, Novo mesto,
Ragovska 7-a,

s pripisom »Komisija za razpis delovnega mesta direktorja« najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa v časopisu.

NOVOTEKS

tekstilna tovarna

Novo mesto

proda na ponovni licitaciji

osebni avto Zastava, tip 2100

leto izdelave 1960

Licitacija bo v sredo, 24. 7. 1968, v podjetju: za družbeni sektor od 7. do 8. ure, za zasebni sektor od 8. do 9. ure.

Ogled vozila vsak dan (od 6. do 14. ure) do pričetka licitacije.

ELEKTRO CELJE

poslovna enota Krško

razpisuje prosta mesta

učencev v elektro stroki - jaki tok
v šolskem letu 1968/69

Rok za prijavo je 20. julij 1968.

Pogoji:

1. Uspešno končana osemletka
2. Stanovanje v bližini Krškega
3. Zdravstvena sposobnost

Komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja pri

tovarni šivalnih strojev

MIRNA

MIRNA NA DOLENJSKEM

razpisuje prosto delovno mesto

OBRATNEGA ELEKTRIČARJA

POGOJ:
KV električar s 3-letno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Osební dohodek po pravilniku o OD.
Rok prijave 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov.

KEMOOPREMA TREBNJE

razglša
naslednja prosta delovna mesta:

- 13 KV in VKV ključavničarjev
- 1 avtogeni rezilec
- 1 argonski varilec
- 4 obložni varilci

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

UPRAVNI ODBOR

**TP LJUDSKA POTROŠNJA
BREŽICE**

razpisuje
prosto delovno mesto

VKD elektromehanika

za delo v servisu gospodinjstkih strojev in hladilnih naprav.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Razpisna komisija pri

**SLUŽBI DRUŽBENEGA
KNJIGOVODSTVA,
PODRUŽNICE 521, NOVO MESTO**

razpisuje

3 delovna mesta za

PRIPRAVNIKE

s srednjo šolsko izobrazbo

POGOJ: dokončana srednja ekonomska šola.

Prošnje sprejema

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA,
PODRUŽNICA 521, NOVO MESTO,

do 15. julija 1968

**OBČINSKA SKUPŠČINA
BREŽICE**

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

avtomobila KOMBIBUS

v voznem stanju.

leto izdelave 1964

Javna dražba bo v torek, dne 16. julija 1968, ob 8. uri v prostorih osnovne šole Bizeljsko. Izklicna cena vozila je 16.000 din.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 500 din.

Razpisna komisija za štipendije pri

**Službi družbenega knjigovodstva
podružnice 521, Novo mesto**

razpisuje

za šolsko leto 1968/69

3 ŠTIPENDIJE

za študij na ekonomski fakulteti

Prednost pri dodelitvi štipendij imajo študentje domačini, ki dosegajo najboljše študijske uspehe

Pismeno prošnjo, potrjen prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdila o opravljenih izpiti in izjavo, da ne prejema prošilec nikjer štipendije, pošljite do 25. julija 1968 Službi družbenega knjigovodstva, podružnica 521, Novo mesto.

Vlagajte pri

**DOLENJSKI BANKI
IN HRANILNICI**

v Novem mestu

ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

vsak četrtek

antena

**ZA MLADE
PO SRCU**

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

MALI OGLAS.

ki ga objavite v Dolenjskem listu - zanesljiv uspeh! Prošere ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev dijakov, službenk in vojakov doma in po svetu! - Poskusite!

gorenje
nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

PS-653

NA HAVAJE!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 9.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 12. JULIJA: 8.08 Glasbena matineja 9.30 Trikrat za set 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Dovč: Na posevkih v Kočevju smo povečali mlečnost krav 12.40 Čez polje in potoke 13.30 Priporočajo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Turistični napotki za tujе goste. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Člo vek in zdravje 18.45 Kulturni glasbi 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Bojanom Kodričem 20.00 Pje akademski zbor Michigananske univerze 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

SOBOTA 13. JULIJA: 8.08 Glasbena matineja 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani 9.30 V planinski koči 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Mileva Klač: Zaščitna sredstva in škroplilnice v sadnih vrtovih 12.40 Srbske narodne pesmi iz Vojvodine 13.30 Priporočajo vam 14.05 Od melodije do melodije 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Gremlin v kino 17.35 Igramo beat 18.15 Pravkar prispelo 18.50 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Julko Sever 21.30 Iz fonoteke radia Koper 22.10 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA, 14. JULIJA: 8.00-8.00 Dorbo jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Niko Grafenauer: »Nedelja v senčnem gozdu« 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I 10.00 Še pomnite tovariši! a) Frane Jurč: Na kamenitih tleh, b) Mirko Fajdiga: Najmlajši komandant, 10.25 Pesni borbe in dela 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II 13.40 Nedeljska reportaža 14.00 Čez hribe in dol 14.45 Z velikimi orkestri v tricetrinskem taktu 15.05 Popoldne ob lahki glasbi 16.00 Radijska igra - Nakamura Sinkiči: »Pojoča skrinjica« 17.05 Nedeljsko športno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.15 Sereadni večer

PONEDELJEK, 15. JULIJA: 8.08 Glasbena matineja 9.15 Iz albuma skladb za mladino 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.30 Kme

jski nasveti - inž. Slavko Glina: Osnova ekonomičnosti v govedoreh 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestror 13.30 Priporočajo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.40 Poje mešani zbor »France Prešeren« z Celja 16.00 Vsa dan za vas 18.15 »Signal« 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 469« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Ireno Kohont 20.00 Rezervirano za re-produkcijo koncerta iz Dubrovniških letnih iger 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 16. JUNIJA: 8.08 Opera matineja 9.15 Kaj poje otroci po svetu in pri nas 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marija Opara: Izdelava programa poljedeljske proizvodnje za naslednje leto 12.40 Iz kraja v kraj 13.30 Priporočajo vam 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Igra Simfonični orkester RTV - Ljubljana 18.15 Iz naših studior 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj 20.00 Radijska igra - Dieter Waldmann: »Dubrovska« 21.15 Parada popevk 22.15 Skupni program JRT - studio Beograd

SREDA, 17. JULIJA: 8.08 Glasbena matineja z vedrimi skladbami iz več stoletij 9.00 Pisan svet

pravljic in zgodb 9.15 Počitniški pozdravi 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Anton Zorc: Nadaljujmo s pitanjem mlade živine 12.40 Slovenske narodne pesmi 13.30 Priporočajo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Igra harmonikarski orkester iz Sentvida nad Ljubljano 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Mladina sebi in vam 18.45 Naš razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Carl Dittera von Dittersdorf: Doktor in apotekar 22.10 Zaplešite z nami

ČETRTEK, 18. JULIJA: 8.08 Opera matineja 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani 9.30 Od vasi do vasi 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Urbanc: Izkušnje s herbicidi pri pripravi gozdnih zemljišč za nasade iglastega drevja 13.30 Priporočajo vam 14.05 Vrtiljak zabavnih zvokov 15.20 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Četrtekovi simfonični koncert 18.15 Glasbe in turizem 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eldo Viler 20.00 Četrtekovi večer domačih pesmi in napevov 21.40 Glasbeni nočturno 22.10 Komorno glasbeni večer

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

je izdala sodobno urejen in obširen priročnik

ZA DRUŽINO IN DOM

ZAJETNO delo, kakršnega doslej še nismo imeli, je pripravilo okrog 60 priznanih slovenskih strokovnjakov z vseh področij: od zdravstvenih delavcev, arhitektov, modnih kreatorjev, vzgojiteljev do pravnikov, sociologov, psihologov, ekonomistov, tehničnih strokovnjakov za gospodinjstve stroje, mojstrov kulinarčne umetnosti in drugih.

KNJIGA, pregledno urejena in leksikografskega formata (okrog 900 strani, s 770 slikami ter s posebnimi barvnimi prilogami), prinaša vse, kar je potrebno za sodobno družino in dom. Na njeno vsebinsko bogatstvo in tudi širšo praktično uporabnost opozarjajo že posamezna obširna poglavja:

- VZGOJA OTROK IN MLADINE (predšolski otrok, šolanje, puberteta itd.)
- SKRBIMO ZA NAŠE ZDRAVJE (preprečevanje bolezni, nega bolnika, kozmetika itd.)
- PREHRANA (prehrana v raznih obdobjih, dietna prehrana itd.)
- DOM IN STANOVANJE (stanovanje in pohištvo, oprema kuhinje, zelenje v stanovanju itd.)
- TEKSTIL IN MODERNO OBLACENJE (ročno in strojno pranje, oblačenje itd.)
- EKONOMIKA V GOSPODARSTVU (racionalizacija, tehnika in organizacija gospodinjstvega dela)
- KORISTNA RAZVEDRILA (šivanje, vezenje, pletenje, kvačkanje)
- PROMETNA VARNOST (prometna pravila, praktični nasveti itd.)

V ENEM samem delu je zbrano vse najvažnejše in za družino najpotrebnejše z več strokovnih področij, ki so bila doslej delno publicirana samostojno ali pa sploh ne. V knjigi bo našla družina in tudi širše družbene skupnosti nasvete in napotke za reševanje najrazličnejših vprašanj, s katerimi se srečujejo njeni člani v vsakodnevnem življenju.

ZA BOLJSO nazornost in razumevanje ima knjiga obilo slik, zaradi preglednosti pa obširne tabele z raznih področij ter na koncu še abecedno pojmovno

kazalo, ki bo služilo bralecem za splošno orientacijo v knjigi. Skratka:

KNJIGA ZA VSAKOGAR, KI SI PRIZADEVA ZA BOLJSO UREDITEV VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA V DRUŽINI IN DOMU.

KNJIGA velikega formata je vzorno urejena in vezana v celo platno. Cena 100 Ndin. Ceno lahko poravnate tudi v 4 mesečnih obrokih po 25 Ndin. Dobite jo v vseh knjigarnah. Naročila sprejema tudi uprava DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 26. Izrežite, prosim, priloženo naročilnico in jo pošljite v ovojnici na naslov založbe.

NAROČILNICA DL - 1

Obvezno in nepreklicno naročam priročnik

ZA DRUŽINO IN DOM

Knjiga, vezana v celo platno (okrog 900 strani), velja 100 Ndin. Ceno bom poravnal:

- tako
 - v 4 mesečnih obrokih po 25 Ndin
- Knjigo mi pošljite na naslov:
- stalnega bivališča
 - na kraj zaposlitve
- (Neustrezno, prosimo, prečrtajte!)

Kraj in datum: _____ Podpis: _____

NASLOV NAROČILNICE:

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Zaposlitev pri: _____

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 14. VII.

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (Beograd)
9.30 Dobro nedeljo večerico z ansamblom Vilija Petriča (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Zgodba o kojotu Chicu - film iz serije Disneyev svet (Ljubljana)
11.35 Cirkus - angleški film (Ljubljana)
12.00 Nedeljska TV konferenca (do 13.00) (Zagreb)
15.00 TV kašipot (Ljubljana)
15.15 Luzern: Mednarodna regata do 17.40 (EVR)
17.40 Karavana (Beograd)
18.10 S pesmijo in pjesom po Sloveniji (Ljubljana)
18.55 Cikcak (Ljubljana)
19.05 Otok zakladov - nadaljevanje filma (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Poletje z vami - zabavno glasbena oddaja (Zagreb)
21.30 Sportni pregled (JRT)
22.20 Sahovski komentar Brastava Babarja (Zagreb)
22.35 TV dnevnik (Beograd)
22.55 Prvenstvo Jugoslavije v vaterpolu (Mladost - Medveščak) (Beograd)

PONEDELJEK 15. VII.

18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.50 Reportaža - Sarajevo (Zagreb)
19.20 Obrežje - oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
19.40 Plošča poletja III oddaja - (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Vitomil Zupan: Sarabanda za obseone - TV drama (Ljubljana za JRT)
21.25 Najnovejši uspehi sodobne jugoslovanske glasbe (Ljubljana)
21.55 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 16. VII.

18.30 Risanke (Ljubljana)
18.45 25 minut Pere Dimitrijeviča (Ljubljana)
19.10 Svet na zaslonu - mah (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.40 Marjana: sovjetski celovečerni film (Ljubljana)
21.53 Sem Ribčan Urban - oddaja iz cikla Naši zbori - (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

SREDA, 17. VII.

18.40 Kljukveve dogodivščine - lutkovna serija (II) (Ljubljana)
19.05 Koncert gojencev Akademije za jazz iz Gradca (Beograd)
19.45 TV Perspekti (Zagreb)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 V Lisinski: Porin - opera (Zagreb)
21.35 Od Plečnika do današnje arhitekture - oddaja kulturne disonance (Ljubljana)
22.20 Rjavolaska - film iz serije Perry Mason (Ljubljana)
23.10 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 18. VII.

17.30 Buffalo Bill - serijski film (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.20 V narodnem ritmu (Beograd)
18.45 Po sledih napredka (Ljubljana)
19.05 Pole Rita Pavone - zabavno glasbena oddaja (Beograd)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik - z dodatkom (Ljubljana)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.55 Če bogovi hočejo - dramatisiran roman (Ljubljana)
21.55 Zgodba o deklici Gisele - I (Ljubljana)
22.25 Poročila (Ljubljana)

PETEK, 19. VII.

18.20 Koncert med slikami - zapoje z nami (Ljubljana)
19.05 Naš globus - zanimivosti v svetu (Ljubljana)
19.25 Mahalia Jackson poje (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Lahkoživka - francoski film
22.05 Poročila (Ljubljana)
22.35 Simfonični koncert (Beograd)

SOBOTA, 20. VII.

18.25 Zgodba o golobici, ki je naredila čudež - serijski film Disneyev svet (Ljubljana)
19.15 Crke revolucije - III. del - oddaja Sprehod skozi čas (Ljubljana)
19.40 Cikcak (Ljubljana)
19.56 Pesem poletja (Beograd)
20.30 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Bled pozdravlja Portorož - zabavno glasbena oddaja (Ljubljana)
21.35 Toča - ameriški film - (Ljubljana)
22.25 TV kašipot (Ljubljana)
22.45 Poročila (Ljubljana)

Visoko kvalitetna sodobno embalarana

Special

Zahtevajte jo v naši trgovini!

KRKA
Novo mesto

Delial®

ŠČITI PRED SONČNIMI OPEKLINAMI IN POSPEŠUJE PORJAVITEV KOŽE

